

A béregyenlőtlenségek miatt tüntettek

Azonos munkáért azonos bért követeltek

Fotó: Nagy Tibor

A béregyenlőtlenségek miatt tüntettek kedden a Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Igazgatóság alkalmazottainak bérezésében mutatkozó egyenlőtlenségek miatt. Az Acord szakszervezet a Maros Megyei Tanács székhelye elé szervezte meg a tiltakozási akciót, mert az alárendeltségébe tartozó megyei érdekeltségű őrző-védő szolgálat

és a Transilvania Motor Ring alkalmazottjainak bérkövetelése miatt is kiálltak.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Százévesen is a kertben tölti a napjait

Alig hittünk a szemünknek, amikor a napokban, Marosszentgyörgyön járva, meglátogattuk, és őt a kertben, az ágyások között lehalajva találtuk.

4.

A pedagógusi hivatás maga a megújulás

Az UNESCO kezdeményezésére 1994-ben hozták létre a pedagógusok világnapját, hogy felhívják a figyelmet a tanárok nélkülözhetetlen szerepére az oktatásban és a társadalomban.

5.

Nem eladó az Azomureș

A napokban több médiacsatornán is megjelent, hogy a marosvásárhelyi Azomureș kombinátot eladná jelenlegi tulajdonosa, az Ameropa. Az ügy tisztázásáért felkerestük Ovidiu Maiort, az Azomureș szóvivőjét, aki cáfolta, hogy a gyár eladó.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A pillanat esztendeje

Kaáli Nagy Botond

Rendkívül izgalmas a történelemformáló időknek részese lenni – amennyiben megnyugtató földrajzi és geopolitikai távolságból szemlélhetjük őket. Azoknak, akiknek ez a távolság nem adatik meg – attól függetlenül, hogy a különböző konfliktusokban melyik oldalon állnak –, e történelemformáló idők nem hoznak mást, csak gyászt, veszteséget, szenvedést. A háború pokol.

Mégis rendkívül érdekes nyomon követni az események folyását, a világpolitikai helyzet alakulását, megdölni látni olyan téziseket és bizonyosságokat, amelyek megdönthetlenségéhez azelőtt nem is fért kétség. Hétfőn múlt egy éve annak, hogy a közelmúlt (és talán az ismert történelem) egyik legnagyobb terrortámadásán iszonyodott el a világ. A Hamász október hetedikéi, Izrael ellen irányuló csapásáról borzalmas felvételek kerültek fel a világhálóra. Olyan cselekményeket megörökítő videók és képsorok, amelyek elkövetését még a középkorban is szinte elképzelhetetlennek tartottuk – ott-honaikban kapával lefejezett, lerben megsütött, anyjokkal együtt élve felgyújtott kisgyerekek és csecsemők is áldozatai voltak az 1200 ember halálát és több mint kétszáz civil elhurcolását eredményező, több mint 7000 rakétakilövésrel megtámogatott akciónak. Ez egy történelemformáló momentum volt, a reakció okozta következmények folyamata pedig mindmáig kitartotta – és továbbra is kitarthatja – ezt a pillanatot – olyan eseményeket eredményezett, amelyekre valószínűleg senki sem gondolt volna azelőtt.

A Hamász támadását megelőző évek, évtizedek a status quo jegyében teltek a Közel-Kelet ama részén. A két, iráni háttérű proxy szervezet, a Hamász

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

9

7:32 14:34
18:46 22:08

A nappal hossza:
11 óra 14 perc

SZERDA

Ma **DÉNES**,
holnap **GEDEON** napja

Az év **283.** napja,
hátra van **83** nap

naptár

Isten éltesse!

GEDEON: héber eredetű bibliai férfinév, jelentése megfektetlen, egyesek szerint esetleg kétélű kard, kardforgató vagy sebzett kezű vagy romboló, pusztító.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. október 8.

1 €	4,9771 lej
1 \$	4,5290 lej
100 Ft	1,2415 lej
1g arany	384,5900 lej

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max.: **23 °C**
min.: **9 °C**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: **Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.**

Megyei hírek

Megemlékezés a Zsidó vértanúk emlékművénél

Október 9-én, szerdán 12 órai kezdettel a Maros megyei prefektúra a marosvásárhelyi zsidó hitközséggel együttműködve ünnepélyes megemlékezést szervez a holokauszt nemzeti emléknapja alkalmából a Zsidó vértanúk emlékművénél, a Kossuth utcában.

Sánta Csaba kiállítása a Maros Megyei Múzeumban

A Maros Megyei Múzeum Történelmi Osztálya október 12. és november 24. között a 60 éves Sánta Csaba szobrászművész tiszteletére Sánta Csaba 60 címmel alkotásaiból retrospektív képzőművészeti kiállítást szervez. A megnyitóra október 12-én, szombaton 18 órakor kerül sor a Maros Megyei Múzeum várbeli épületében, a művész jelenlétében. A megnyitón beszédet mond Cora Fodor művészettörténész (Maros Megyei Múzeum) és Szűcs György művészettörténész (Magyar Nemzeti Galéria, Budapest). A kiállítás kurátora Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész.

III. Nektária székelyföldi mézverseny – díjkiosztó gála

A Nektária székelyföldi mézverseny egy vándoresemény, melyet idén Csíkszeredában október 11-12-én tartanak meg. A szervezők célja, hogy felkarolják a méhészeket, és támogassák mindennapi tevékenységüket, elősegítve értékesítési lehetőségeiket. A verseny 8 szakmai méhészszerkezettel együttműködve valósul meg, a beérkezett minták bevizsgálásában a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem a partner. Idén 340 méz minta érkezett bírálatra. A rendezvényen október 12-én 9.45 órakor mézlovagokat avatnak, 10.20 órától szentmise lesz a Millennium templomban, majd a mézlovagok felvonulnak a Mikó-várhoz, 13 órától a Fenyő szállóban tartják meg a III. Nektária székelyföldi mézverseny díjkiosztó gáláját. Ugyancsak e hét végén kerül sor a XII. csíkszéki mézfesztiválra, zenekarok és táncegyüttesek fellépésével fűszerezve. A rendezvény méhészbállal zárul.

Tökfesztyál Szovátán

A hét végén, október 11–13-án szervezik meg a tökfesztyált. Pénteken 10.30 órától felvonulás lesz a Domokos Kázmér Liceumtól a Petőfi parkig a korondi fúvószenekar és a 15. hagyományörző Mátyás huszárezred kíséretében. 11.15 órakor lesz a megnyitó a feldíszített Petőfi parkban, majd 12 órától az Alma együttes koncertezik. 17 órától a Caritas szervezésében az Egymillió csillag a nélkülözökhöz adománygyűjtő mécsesgyűjtésre kerül sor. Fellép a BB Dance, majd 18 órától az Antistress és a Dreamflow koncertezik az amfiteátrumban. Szombaton 10 órától közösségi futás, majd 11 órától tűzoltó-felvonulás és 13 órától retróautó-felvonulás lesz a buszállomáson. A Testvériség parkban 16 órától játszóház lesz, majd koncertek következnek. 18 órától a Compact, 20 órától a Zanzibár lép a nagyszínpadra. Vasárnap 15 órától a nagyszínpad előtt veteránautó-felvonulás lesz, 16.15 órától az amfiteátrumban a Tücsökraj és a Sirülők néptáncegyüttes lép fel, a rendezvényt a Maros Művészegyüttes 17.30 órától kezdődő előadása zárja.

Hírszerkesztő: **Mezey Sarolta**

Gyermekprogramok, futás, adományozás

Több százan szaladtak egy jó célért

A Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének diákszövetsége idén is megszervezte a Szaladj egy jó célért! névre keresztelt eseményét vasárnap, október 6-án, a Somostetőn. Az idei rendezvényen tanszerekre gyűjtöttek a mélyszegénységben élő fiatalok számára, a cél pedig 4-5 ezer lej összegyűjtése volt.

Nagy-Bodó Szilárd

– Az időjárás velünk tartott, így mintegy 250-300 résztvevő látogatott el a Somostetőre, ahol futott és adományozott annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetben élő gyermekeknek is legyen megfelelő tanfelszerelése – mondta *Bogyó Boróka*, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének diákszövetségi elnöke, aki azt is nyomatékosította, hogy a gyermekeknek külön foglalkozást szerveztek.

A legkisebbek színezővel, jengával, köfestéssel, kreatív kézimunkákkal és laskafűzéssel foglalhatták el magukat. Ezek közül a színező keltette fel leginkább a gyermekek érdeklődését, erre volt a legnagyobb igény, mesélte a di-

Volt kereslet a gyermekprogramokra is

ákszövetség elnöke, aki arról is beszámolt, hogy sok szülő magával vitte futni is a gyermekét, hiszen azok, akik 5 lejnél nagyobb összeget adományoztak a tanfelszerelésre, be-mehettek az állatkerbe is, de még így is több gyermek maradt a szervezők mellett, hogy részt vegyen a foglalkozásokon.

– Az idei Szaladj egy jó célért! eseményre legfőbbképpen az egyetemisták mentek el, ami érthető, hiszen a szervezők is egy felsőoktatási intézmény hallgatói. A fiatalok mellett viszont más korosztályok is képviseltették magukat, aminek nagyon örvendünk – fogalmazott *Bogyó Boróka*.

Voltak olyan résztvevők is, akik több mint 20 kilométert szaladtak. Mindenképpen motiváló tényező volt az, hogy azon személy, aki a legnagyobb távot futotta le, egy hónapos GoldGYM-bérléssel is gazdagodott, emelte ki a diákszövetség elnöke.

Az idei Szaladj egy jó célért! alkalmával 4000 lejnyi adományt sikerült összegyűjteni. Azonban voltak olyan hallgatók is, akik jelezték, hogy nem tudnak részt venni a Szaladj egy jó célért! eseményen, ezért az egyetemen még mindenképpen lesz folytatása a gyűjtésnek, mutatott rá *Bogyó Boróka*, külön kiemelve, hogy már ezen a héten meg szeretnék vásárolni a tanszereket, és átadni a rászoruló gyermekeknek.

Résztvevők futás közben

Forgalomkorlátozás a Dózsa György utcában

A Dózsa György utca korszerűsítésével jól haladnak, október 9-én 8 órától 10-én 17 óráig az aszfaltrezeget öntik a Béga utca – Bogáti utca/Kaufland körforgalom közötti szakaszon, a főtér felé.

Ezért ezen a részen korlátozzák a forgalmat, mindkét irányban egy-egy sávban lehet haladni (az Azomures felé). Az időjárástól függően változhat a program. A forgalmi dugók elkerülése érdekében azt javasolják,

hogy válasszanak alternatív útvonalat, és/vagy tervezzék meg előre az utat – áll a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal bel- és külkapcsolati osztálya szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményében.

RENDEZVÉNYEK

Kádár Anna könyvbemutatója Nyárádszeredában

Kádár Anna Emlékeim kuffere című önéletrajzi könyvét mutatják be október 11-én, pénteken 18 órakor a nyárádszeredai református egyházközség Bocskai termében. A kötet a helyszínen megvásárolható, a szerző dedikál.

Korzikai együttes koncertje

Az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány októberben vendégül látja a nyolctagú korzikai Ensemble Tavagna együttest, amely a százczásavási dalárdával együtt otállomásos koncertsorozaton vesz részt Erdélyben és a Partiumban. A műsor szerkesztői: dr. Salamon Soma és dr. Kelemen László. A marosvásárhelyi koncertre 12-én, szombaton 18.30-kor kerül sor a Vártemplomban.

Egymillió csillag a rászorulóért

A Gyulafehérvári Caritas szervezésében október 11-én, pénteken 18 órától kerül sor az Egymillió csillag a rászorulóért adománygyűjtő eseményre a marosvásárhelyi Színház téren. A mécsesek meggyűjtését szeniorörméntánc és flashmob követi, majd a Titán együttes koncertezik. A gyerekeknek színezősarkot alakítanak ki. Szovátán az esemény az amfiteátrum előtti téren ugyancsak október 11-én lesz, délután 5 órától.

Az örmény kultúra napjai Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület a 14. alkalommal szervezi meg az örmény kulturális napokat Marosvásárhelyen október 11–13. között, az idei rendezvény témája – Komitas, az „örmény Bartók” születésének 155. évfordulója alkalmából – az örmény zene. Klasszikus, egyházi és népzenei koncertek és előadások, műhelyfoglalkozások, zenei témájú városi séta várja az érdeklődőket. Az eseménysorozat október 11-én 18 órakor kamarazenei hangversennyel kezdődik Aram Hacsaturján zeneszerző műveiből a Kultúrpalota kistermében. Szombaton délelőtt 10 órakor a Studium Hub konferenciatermében Örmény zene-művelődési előadások címmel előadások hangzanak el: dr. Ávéd Éva Marosvásárhelyi zenei életét, dr. Bodurian Ágota Komitas, az „örmény Bartók” életét és munkásságát mutatja be, Gál Hunor pedig az erdélyi örmény templomok orgonáiról értekezik. Ezt követi az erdélyi örmény katolikus templomi kórusok zenei workshopja Molnár Árpád szamosújvári és Bíró Zsolt gyergyószentmiklósi karnagyok irányításával. 15 órától városi sétára várják az érdeklődőket, a téma: Zene Marosvásárhelyen – emberek, intézmények, örmények. A Bolyaiak szobrától induló sétát dr. Kálmán Attila és dr. Puskás Attila vezeti. A volt minorita templomban 17 órakor kezdődik az Örmény népi és liturgikus dallamok című programsorozat. 19 órától svédasztalos örmény kulináris est lesz a Kádárok bástyájában. Az este előzetes bejelentkezés szükséges a 0746.495.811-es telefonszámon. Vasárnap 12 órakor megismétlik a városnéző sétát.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A nagykoalíció felbontását jelentette be a kisebbik kormánypart elnöke

Hatalmi visszaéléssel vádolta meg a Marcel Ciolacu miniszterelnök által vezetett Szociáldemokrata Pártot (PSD), és bejelentette a bukaresti nagykoalíció felbontását hétfőn Nicolae Ciucă, a jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke.

Ciucă szerint a román demokráciát kérdőjelezi meg, hogy a kilenc tagból álló alkotmánybíróság öt bírója, akik közül ötöt a PSD jelölt, szavazattöbbséggel kizárta az elnökválasztásból szombaton Diana Șoșoacă EP-képviselőt.

A PNL elnöke szerint a visszaélés és az állampárti viselkedés a szociáldemokraták DNS-ében van.

„Ma egy politikai ellenfelet iktat ki, holnap egy másikat, holnapután már sajtótermékeket fog elhallgattatni, végül az egész román államot maga alá gyűri” – csatolta a Facebookon közzétett videóüzenetében a PNL elnöke.

Hozzátette, a PNL a választásokig a kormányban marad, hogy a további visszaéléseket megakadályozza, de a PSD–PNL koalíció közös útja véget ért.

Úgy vélte, a PSD szeretne egyedül kormányozni, hogy progresszív adót vezessen be, hogy kiterjessze befolyását az igazságszolgáltatásra, és a közpénzeket pártklientúrához irányítsa, illetve populista célokra használja.

„Ez azonban nem fog megtörténni” – fogadkozott a PNL elnöke.

Kifejtette, felelőtlenség lenne magára hagyni a PSD-t a kormányban, a PNL „nem hagyja el a harcot”, meg fogja akadályozni, hogy a PSD hatalmával visszaélve próbálja megnyerni a választásokat.

Ciucă szerint a szélsőséges nézetek, a sovinizmus és antiszemizmus terjedését törvényes és demokratikus eszközökkel kell megfékezni, és meg kell győzni a románokat, hogy demokratikus alternatívákra szavazzanak. A PNL nem egy szélsőséges politikussal, hanem a demokrácia alapelveivel vállal szolidaritást az alkotmánybíróság döntése kapcsán – hangoztatta a PNL elnöke és államfőjelöltje.

A többi párt által szélsőségesnek tartott SOS Romania elnökét, a botránykeltéseiről elhíresült Diana Șoșoacă EP-képviselőt szombaton zárta ki elnökjelöltek közül az alkotmánybíróság. A hétfő este közzétett indoklás szerint azért, mert Șoșoacă nyilatkozataiban következetesen az ország demokratikus berendezkedésének megváltoztatására, alkotmányos rendjének megsértésére biztatja követőit.

A taláros testület szerint, bár az államelnöki esküt csak megválasztása után teszi le a győztes jelölt, az abban foglal-

tak a jelöltség iktatásának elengedhetetlen feltételei. Ebben az értelemben a választás és megválasztás alkotmányos szabadsága nem korlátlan, és nem terjedhet odáig, hogy olyan jelölt indulhasson az államfői tisztségért, aki eleve ellentmond az államelnöki eskünek.

Romániában valamennyi parlamenti párt megütközéssel fogadta, többségük pedig élesen bírálta az alkotmánybíróság példa nélküli döntését, arra hivatkozva, hogy a megválaszthatóság alkotmányos joga még a szélsőségeseket is megilleti.

A jobboldali pártok szerint a döntés a PSD-nek kedvez, mivel Șoșoacă kiiktatásával az eddig megosztott szélsőségesen nacionalista tábor szerintük George Simionra, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) elnökére fog szavazni. Ezáltal megnövekedne az esélye annak, hogy az elnökválasztás második fordulójában Marcel Ciolacu a számára „legkényelmesebb” ellenféllel kerüljön szembe.

Romániában az utóbbi harminc évben csak akkor nyert a baloldal elnökválasztást, amikor 2000-ben Ion Iliescu a szélsőségesen nacionalista Nagy Románia Párt elnökével, Corneliu Vadim Tudorral került szembe a második fordulóban, így a jobboldali pártok nem foghattak össze ellene. (MTI)

Ország – világ

Nőtt a nagykereskedelmi forgalom

Az idei év első nyolc hónapjában a nyers adatok szerint 8,1 százalékkal, a szezonális és naptárhatásokról megtisztított adatok szerint 7,3 százalékkal nőtt a nagykereskedelmi forgalom (a gépjárművek és motorok értékesítése nélkül) 2023 azonos időszakához képest – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adataiból. A nyers adatok szerinti növekedéshez elsősorban az élelmiszer-ektől eltérő fogyasztási cikkek nagykereskedelmének 13,7 százalékos, az élelmiszerek, italok és dohánytermékek nagykereskedelmének 4,2 százalékos, illetve az üzemanyagok nagykereskedelmének 3,6 százalékos bővülése járult hozzá. A szezonális és naptárhatásokról megtisztított adatok szerinti növekedés főként az élelmiszerektől eltérő fogyasztási cikkek nagykereskedelmének 12,7 százalékos, az élelmiszerek, italok és dohánytermékek nagykereskedelmének 3,6 százalékos, illetve az üzemanyagok nagykereskedelmének 3,3 százalékos bővülésének köszönhető. (Agerpres)

Predoiu bizakodó a schengeni csatlakozás tekintetében

Cătălin Predoiu belügyminiszter kedden meggyőződését fejezte ki, hogy a Bel- és Igazságügyi Tanács október 10-i ülésén Románia pozitív jelzéseket fog kapni az ország év végéig megvalósuló teljes körű schengeni csatlakozásáról. A tárcavezető emlékeztetett arra, hogy az ülés napirendjén nem szerepel Románia felvétele a schengeni térségbe, de megvitatják az övezet tagállamainak jelenlegi helyzetét. „Ugyanakkor diplomáciai lépéseket tettünk azért, hogy a Tanácstól határozott támogató jelzéseket kapjunk az év végéig esedékes pozitív döntésről. A célunk eléréseért folyamatosan kapcsolatban állok a magyar elnökséggel, az Európai Bizottsággal és az uniós belügyminiszterekkel” – idézte a belügyminisztérium honlapja Predoiut. A miniszter október 2. és 5. között Bécsben, Prágában és Münchenben is tartott egy sor megbeszélést Románia 2024-ben megvalósuló teljes körű schengeni csatlakozásának elősegítéséért. (Agerpres)

Szászalmád erődtemploma kapta a közönségdíjat az Európai Örökség díj idei kitüntetettjei közül

A dél-erdélyi Szászalmád (németül Almen, románul Alma Vii) felújított evangélikus erődtemploma nyerte el a közönségdíjat az Európai Örökség díj idei kitüntetettjei közül – jelentették be a hétfő esti díjátadó gálán Bukarestben.

A helyi közösség számára turisztikai bevételt jelentő szakszerű felújítást az erdélyi szász építészeti örökség megmentését szívügyének tekintő Károly brit király által – még trónörökösként – létrehozott Mihai Eminescu Alapítvány végezte.

Az Europa Nostra idei 26 kitüntetettje közül a közönségszavazatok sorrendjében a Hegyi-Karabahból elmenekült örömeinek kulturális örökségét ápoló, oktatási kategóriában díjazott Terjan Oktatási Központ került a második helyre, a harmadik legtöbb internetes szavazatot az örökségmegóvás kategória másik romániai kitüntetettje, a Kolozsvár főterén álló, teljeskörűen felújított Szent Mihály-templom kapta.

Idén Bukarest látta vendégül az európai örökségvédelem éves szakmai konferenciáját. A négynapos rendezvény keretében az Athenaeum koncerttermében hétfő este adták át az Európai Unió örökségvédelmi kitüntetéseit, az Europa Nostra díjakat öt különböző kategóriában.

Kilenc díjat az örökségmegóvás és adaptív újrafelhasználás, egy díjat a kutatás, öt díjat az oktatás, képzés, képzésfejlesztés,

hetet az örökségvédelem tudatosítása és a polgárok bevonása elismeréseként osztott ki, négyet pedig a „kulturális örökség bajnokainak” – magánszemélyek és szervezetek sok évtizedes örökségvédelmi munkája elismeréseként – ítélte oda a szakmai zsűri.

Az Európai Bizottság május végén tette közzé az Európai Örökség díj idei nyertesének listáját: akkor derült ki, hogy Kolozsvár 14. századból származó gótikus öröksége, az Európai Unió, valamint a magyar és román állam támogatásával felújított Szent Mihály-templom is megkapta a rangos elismerést.

A Szent Mihály-templomnak adományozott kitüntetést a tulajdonos római katolikus egyház képviselőjében László Attila plébános, kolozs-dobokai főesperes vette át a bukaresti gálán.

László Attila az MTI-nek elmondta, az Europa Nostra-oklevél átvétele a felújításon dolgozó népes csapat közös ünnepe. Hozzátette: öröm, hogy megújult a templom, ugyanakkor feladat és kihívás is annak a közösségnek, amelynek életetnie kell.

A plébános szerint nemcsak a felújításhoz nyújtott támogatásban és annak szakmai elismerésében nyilvánul meg, hogy Európa magáénak tekinti ezt az értékes örökséget: az utóbbi három hónapban 115 ezer látogató kereste fel az Europa Nostra díjjal kitüntetett templomot. (MTI)

IDF: Izrael kiterjesztette a szárazföldi hadműveleteket Libanon délnyugati részére

Kiterjesztették a Libanon délnyugati részén fekvő falvakra a „korlátozott szárazföldi hadművelet” a negyedik hadosztály térségbe vezénylésével – közölte az izraeli hadsereg (IDF) kedden.

A Libanonban bevetett negyedik, 146-os hadosztály, mely részben tartalékosokból áll, megkezdte működését „a Hezbollah terrorista célpontjai és infrastruktúrái ellen” – áll az IDF közleményében.

Az IDF libanoni szárazföldi hadjárata egyelőre nem terjed ki az ország belső területeire, hanem a határkerítés közelében fekvő azon további falvakban tevékenykedik, ahol korábban még nem volt jelen a hadsereg.

Előzőleg hétfőn újabb nyugat-galileai településeket nyilvánítottak Izraelben zárt katonai területté. Ezek közé tartozik Ros Hanikra, Izrael legészakibb falva a

Földközi-tenger partján, s a szomszédos Slomi falu, Hanita és Adamit kibuc, valamint Arab al-Aramsa falu. Ezekre a helyekre civilek nem léphetnek be.

Daniel Hagari, az IDF szóvivője azt mondta, hogy a szárazföldi hadművelet jelenleg az Iránból támogatott libanoni síita Hezbollah terrorszervezet határhoz közeli falvakban található erődítményeire összpontosít.

Ezek fenyegetést jelentenek az Izrael északi részén található településekre, s a hadjárat célja az ezekből a településekből evakuált izraeliek visszajuttatása otthonaikba. Az IDF közölte, hogy a szárazföldi hadműveletet légi és tüzérségi csapásokkal kísérték.

Jelenleg négy hadosztály harcol Dél-Libanonban, a 98. – amely ejtőernyős és kommandós egységekből áll, a 36. hadosztály, amely elit szárazföldi csapatokat egyesít, és a 188., mely a hadműveletek

második napján csatlakozott hozzá. Hétfőn négyre nőtt a 91. hadosztállyal a számuk. Eddig összesen 11 dandárt vetettek be ezen a fronton, melyek közül hat tartalékosokból áll.

Az IDF bejelentette, hogy megölték húsz palesztin terroristát Dzsabalija menekülttábor közelében, a Gázai övezet északi részén. Az elmúlt 24 órában a Gázai övezet több mint 70 célpontját támadták a levegőből, és felszámoltak többek közt egy fegyverekkel teli raktárat.

Az IDF közlése szerint az utóbbi napokban végeztek három, a tavaly október 7-i mézárásban részt vevő terroristával is. Szeptember 30-án Muhammad Rafáival, aki a Kfar Gaza és Nahal Oz kibucban volt részese az öldöklésnek, valamint az Izrael területének megtámadásában szintén szerepet vállaló Muhammad Zenont és Basszel Aharst is megölték a harcokban. (MTI)

A pillanat esztendeje

(Folytatás az 1. oldalról)

és a Hezbollah (és nem csak) folyamatosan zaklatta Izraelt, voltak terrorcselekmények és rakétatámadások, ezekre mindig meg is érkezett az adekvát válasz, de a törekeny egyensúlyra azért mintha vigyáztak volna a felek. Október hetediké mindent megváltoztatott. A Hamász tudta, hogy mit csinál, azt is tudta, hogy kemény lesz a válasz (amelynek következményeként ki tudja csikarni a nemzetközi közösség empátiáját), de arra nem gondolt, hogy teljes mértékben beindul a hadigépezet, és Gázát a földdel teszik egyenlővé, a szervezet vezetőit és több tízezernyi harcosát likvidálják, hadseregét felszámolják. Ahogy arra sem gondolt senki, hogy a Bejrútban állam az államban rendszert kialakító Hezbollahot a maga katonai rendszerével, elitalakulataival, fegyverárzenáival, bunkerrendszerével együtt pár hét alatt szétszedi az izraeli hírszerzés, majd a hadsereg. A szervezet különböző vezetőinek precíziós likvidálását csak az egyik Hamász-vezető teheráni kiiktatása, a Hezbollah-fővezér 14 emeletnyi mélységben lévő bejrúti bunkerének szétbombázása és a pagerobantásorozat múlja felül (utóbbi valószínűleg minden idők legzseniálisabb hírszerzési akciója). A rettegett Hezbollah kártyavárként dől össze, újonnan megválasztott fővezéré is likvidálták az elmúlt napokban, a közel-keleti status quo felbomlott, az erőviszonyok síkjai eltolódtak, és miközben a világhatalmak vezetői kötelességből mantrázzák a „Békét szerzetünk” szlogent, csendben kívánnak – kívárvák, hogy mi lesz a vége, hogy sikerül-e felszámolni a gócpontokat, hogy lehetséges-e egy iráni hatalomváltás mindennek következményeként. Rengeteg vetülete van mindennek, több száz oldalnyit lehetne írni az okokról, az áldozatokról, a következményekről, a politikai viszonyokról, de ennek sajnos nincsen fizikai helye ebben a rovatban. Ezért koncentráltunk a történelemformálás pillanatára, arra, hogy az elmúlt egy évben mennyi változás történt, hogy mindkét oldalon kiengedték a szellemet a palackból, és mi lett ennek a következménye – igaz, a nagykutya közvetlenül még nem szóltak bele a dologba.

De egy biztos: az üzenet átment. Nincs helye középkori időket is alulmúló barbárságnak a civilizált világ civilizálatlan felén sem. És azokhoz, akik azt elkövették, igencsak közel került a történelemformáló pillanatok kemény és könyörtelen valósága.

Azonos munkáért azonos bért követeltek

(Folytatás az 1. oldalról)

A tiltakozók azt kérték, hogy szüntessék meg azokat a bérezési méltánytalanságokat, amelyek a közpénzekből fizetett alkalmazottakra vonatkozó 153/2017-es kerettörvény 11. cikkelyének előírásából fakadnak. Ebből adódóan nagyok a bérkülönbségek ugyanazon beosztású, ugyanolyan feladatkört ellátó alkalmazottak között, ugyanazon intézményen belül. Ezzel megszegik azt az elvet, miszerint azonos munkáért azonos bér jár, és diszkriminációt követnek el – állítja az Acord szakszervezet.

A szakszervezeti vezetők példaként hozták fel, hogy ugyanazon intézményen belül egyes gépkocsivezetők bére között 1200 lejes eltérés is van. Az egyik gépkocsivezető bére a 153/2017-es kerettörvény 11-es cikkelyének hatálya alá esik, és bérét a Maros Megyei Tanács határozza meg, míg a másik bérét ugyanazon kerettörvény, de annak a kormány által kiadott rendelete szerint állapították meg. Ez utóbbi kategóriának jelenleg nagyobb a bére.

Puiu Lucian, az Acord szakszervezet elnöke lapunk megkeresésére elmondta, hogy a tiltakozást egyrészt a megyei tanács által alkalmazott bérrács, valamint a kormány által a szociális ellátásban dolgozók bérére vonatkozó mellékletekben megállapított méltánytalanságok kiküszöbölése miatt szervezték. Elégedetlenségük másik oka, hogy a szociális ellátásban dolgozó aszisztensek, ápolók, gondozók 20 százalékkal kisebb bért kapnak, mint egy azonos beosztású kórházi alkalmazott. Ez ahhoz vezet, hogy

Fotó: Nagy Tibor

a dolgozók a magasabb bérért elhagyják a rendszert.

A szakszervezeti vezető elmondta, hogy a megyei tanácstól senki sem vett részt a párbeszédén, a prefektúra képviselői viszont igen, ők ígéretet tettek arra, hogy a szakszervezet beadványát továbbítják a kormánynak.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája közleményt juttatott el a szerkesztőségbe, amelyben leszögezik:

Az Acord szakszervezet az év folyamán több alkalommal is megkereste a Maros megyei önkormány-

zatot, béremelést követelve a szakszervezethez tartozó alkalmazottak számára. Minden esetben válaszoltunk a megkeresésükre, és a 2024/53-as sürgősségi kormányrendelet alapján történő bérnövelésről a Munkaügyi Minisztérium álláspontját is kikértük.

Fontos tisztázni, hogy a bérmegállapítás és -emelés nem a megyei önkormányzat tetszés szerinti döntése, egy ilyen intézkedésnek meg kell felelnie a jogi előírásoknak. Annak érdekében, hogy helyesen járjunk el, kikértük a Munkaügyi

Minisztérium álláspontját arra vonatkozóan, hogy a 2024/53-as sürgősségi kormányrendeletben előírt bérnövelések alkalmazhatók-e a szóban forgó alkalmazottakra. A minisztérium, mint a rendelet kezdeményezője, egyértelműen kijelentette, hogy ezek a bérnövelések nem vonatkoznak az adott kategóriájú alkalmazottakra, és a sürgősségi kormányrendelet csak abban az esetben lenne mérvadó, ha 20.000 lakosnál kevesebb lélekszámú közigazgatási egység alkalmazottairól lenne szó.

Ezt a választ a szakszervezettel is közölte a Maros Megyei Tanács a Szociális Párbeszéd Bizottság augusztusi gyűlésén.

A bérnövelések és béregyenlőtlenségek kapcsán tudni kell, hogy a Maros Megyei Tanács alárendeltségében dolgozó alkalmazottak bérezését különböző jogszabályok szabályozzák, pl. a közigazgatásban dolgozók fizetéséről a megyei önkormányzat hoz döntést, a bérezési kerettörvényt szem előtt tartva, az egészségügyben és a szociális szolgáltatások rendszerében tevékenykedő személyek béreiről közvetlen módon a kormány hoz döntéseket.

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság esetében a szakapparátushoz tartozó alkalmazottak béremeléséről a megyei tanács hoz döntést a vonatkozó jogszabályok alapján, a szociális központok alkalmazottainak bérnöveléséről a kormány dönt. Ebből adódóan történhet meg, hogy ugyanazon intézményhez tartozó, hasonló feladatkört ellátó alkalmazottak fizetése között eltérés van.

2023 folyamán a megyei tanács hozott egy határozatot, amellyel ezeket a bérkülönbségeket kiegyenlítettük. A mostani különbségek a 2024-es év folyamán, kormányrendelettel jóváhagyott bérnövelésekből adódnak. A szociális és egészségügyi szféra számára a kormány márciusban növelte a béreket, a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság szakapparátusához tartozó személyeknek azonban nem növekedtek a bérei, ebből adódik az Acord szakszervezet által említett bérkülönbség – áll a közleményben.

„Most is a kezem között van a munka”

Százévesen is a kertben tölti a napjait

Alig egy hónapja, szeptemberben elején ünnepelte 100. születésnapját a marosszentgyörgyi Bóni Julianna, Julika néni, ahogy mindenki ismeri. Alig hittünk a szemünknek, amikor a napokban, Marosszentgyörgyön járva meglátogattuk, és őt a kertben, az ágyások között lehajolva találtuk. Diót szedett, és lelkesen mutatta meg a salátaágyásokat, amit a napokban ültetett, illetve hogy milyen szépen megtisztította a zöldségeskertet a gaztól. Ráadásul a helyszínen derült ki, hogy Julika néni és fia, Bóni Adalbert, akivel a néni lakik, évek óta a Népújság hűséges olvasói.

Menyhárt Borbála

Bóni Julianna néniről többször is hallottunk, és láthattuk is őt Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármesterének fotóin, hiszen a községvezető többször felköszöntötte, mint a község egyik legidősebb lakóját, tavasszal pedig vele együtt nyitotta meg a szépen felújított marosszentgyörgyi piacot, hiszen az idős asszony, ahogy a fia fogalmaz, „nagy piacra járó volt”. Alig több mint egy hónapja pedig, szeptember 2-án 100. születésnapja alkalmából virágcsokorral köszöntötte Sófalvi Szabolcs, és amint a fotókból kiderül, ő is a megszokott helyen, a kertben találta Julika néni.

Amikor a napokban meglátogattuk, ugyanott találtuk, hátul, a takaros ház kertjében, lehajolva, a kőtenyébe gyűjtögette a diót. Miközben a félig tele kőtenyét mutatta, megjegyezte, általában tele szo-

kott lenni zöldséggel, gyümölcssel, mikor mit kell éppen összeszedgetni.

1924. szeptember 2-án született – árulja el, majd nevetve hozzá is teszi: „Ugye milyen sok éve?” Julika néni meggyőződése, hogy a hosszú élet titka a sok munka. – Dolgozni kell! Én dolgoztam állandóan, látja, most is a kezem között van a munka – mutatja a kőtenyében összegyűjtött diót, valamint a kezét, amelyen látszik a munka nyoma. Nem számít, hogy a kerti teendőknél folyton hajolni kell, Julika néni sok fiatal megszégyenítő módon hajladozik, gyomlál, ültet, ha kell, begyűjti a termést. Hozzáfűzi: öntözne is, de arra már nem futja az erejéből. – Mindig van munka, állandóan vagy kapa, vagy ásó volt a kezemben – mondja,

miközben büszkén mutatja a szépen sorakozó salátaágyásokat, amelyeket ő ültetett az előző napokban, és azt is, hogy milyen szépen megtisztította a veteményest a burjántól, a kigyomlált zöldet pedig a tyúkoknak adta. Miközben a termést mutogatta, egy paradicsomba botlott, gyorsan lehajolt érte, felvette, kettétörte, és bedobta a tyúkoknak.

Amikor az egészségéről faggatom, kijelenti, ő bizony nem volt beteg soha. A lába sajnos fáj, előfordul, hogy éjszakánként erre ébred, van, amikor úgy érzi, alig van erő a lábában, de így is kimegy a kertbe. – Lassan, de haladok – jegyzi meg Julika néni, majd hozzáfűzi, bár a lába fáj, „belsőleg” rendben van, ezért nem szed gyógyszert, nem is kell – jelenti ki határozottan.

Fotók: Nagy Tibor

Miután a kertet és a zöldségest megmutatta, az udvaron beszélgettünk tovább vele és a fiával, Bóni Adalberttel, akiről kiderült, hogy évek óta hűséges olvasónk, lelkesen sorolja többek között a Színes Világban megjelent érdekességeket, amiket mindig szívesen olvas el a

Népújság hasábjain. A hetvenes éveiben járó Adalbert, akit édesanyja Albikának szólít – és mint megtudtuk, ő az édesanyját Julikának szólítja –, cipész volt, a csizmák számítottak a specialitásának, sokáig tisztelteknek készített lábbelit rendelésre, de színésznek, néptáncgyűjtések is fordultak hozzá, külföldi fellépéseken viselt csizmák dicsérték a keze munkáját.

Bóni Adalbertől tudjuk meg, hogy Julika néni Jedden született ötgyerekes családban, és mindössze tízéves volt, amikor meghalt az édesanyjuk. Marosszentgyörgyön élt egy nagynéni, ő viselte a gondját, így került a jelenlegi lakhelyére. Három gyereke lett, de az egyik néhány hetes korában elhunyt, így két fia, hat unokája és hét dédunokája van. Fiatalkorában Julika néni boltban, majd a kollektívben dolgozott, nagy gazdasága volt a családnak, és a munkából mindig alaposan kivette a részét. „Nagy piacra járó” volt, sokáig a marosvásárhelyi November 7. negyedbeli piacon kínálta az árut. Emellett lelkesen járt templomba, hiába vágták otthon a disznót vasárnap, nem számított a sok teendő, Julika néni a templomból nem hiányozhatott – elevenítette fel a régi emlékeket nevetve a fia.

A pedagógusi hivatás maga a megújulás

Az UNESCO kezdeményezésére 1994-ben hozták létre a pedagógusok világnapját, hogy felhívják a figyelmet a tanárok nélkülözhetetlen szerepére az oktatásban és a társadalomban. Október 5-én elismerik a tanárok munkáját és fontos szerepüket a fiatalok életében, valamint a nehézségekre is ráirányítják a figyelmet, amelyekkel a tanárok a világ különböző részein szembesülnek, például az alacsony fizetések, a túlterheltség, a megfelelő oktatási eszközök hiánya.

Tasnády Ádám

A világnap alkalmából Borka Katalin, a Dr. Bernády György Általános Iskola tanítónőjét kérdeztük a Marosvásárhelyi Rádió reggeli műsorában a tanári pálya nehézségeiről, kihívásairól.

– Mikor fogalmazódott meg benned, hogy pedagógus leszel? Nem titok, hogy mind kevesebben választják a tanári pályát.

– Úgy emlékszem, nyolcadikos koromban döntöttem el, hogy peda-

gógus leszek. Hogy honnan jött a késztetés? Lehet, onnan is, hogy mindkét nagymamám tanítónő volt, de nem csak ezért léptem erre a pályára, mindig is szerettem volna gyerekekkel foglalkozni, és most úgy érzem, huszonhárom év után, hogy nem bántam meg.

– Mennyire nehéz ma pedagógusnak lenni, egyáltalán mit jelent ma ez a hivatás? Illetve mi változott az elmúlt 23 évben?

– Sok minden változott. A gyerekek is nagyon sokat változtak és változnak, ezért a pedagógusoknak kell egyfajta nyitottság a megújulásra. Alkalmazkodni kell a gyere-

kekhez, a szülőkhöz. Voltaképpen ez adja a szépségét ennek a munkának: sokféle gyerektől, sokféle szülőtől nagyon sok mindent lehet tanulni. Én tanítok, de tanulok is. Nagyon jó érzés, és azt hiszem, ez is a tanítói munkának a szépségéhez tartozik, amikor átmennek a gyerekek 5–8. osztályba, és a tanárok visszajeleznek, hogy jaj de jó bemenni abba az osztályba, és hogy szívesen tanítják az épp elengedett osztályodat. Az is nagyon-nagyon jó érzés, amikor év végén megajándékoznak, és megköszönik a munkát egy csokor virággal. Állandó változásban van a világ, a gyermekek és a szülők is. Állandóan változik a tanterv, a trendek, az érdeklődési kör. Van, amivel a pedagógusnak tartania kell a lépést. A legnehezebb az egyensúly és a mértékletesség megtartása, hogy ne akarjak minden kézimunkát elkészíttetni a gyerekekkel, ne akarjak minden versenyen részt venni, ne akarjak minden szöveget feldolgozni. Válogatni, szelektálni kell, az én és a gyermekek személyiségének megfelelően. Nagyon könnyen megtörténhet, hogy az ember túl sok mindent akar. Gondolok itt egy tanítási órának a megszervezésére: nagyon sok mindent lehet belevinni és nagyon sokféleképpen lehet megtartani egy órát, de ott is szelektálni kell. Azt gondolom, hogy a kevesebb több, és hogy a minőségre kell törekedni, nem a mennyiségre. Nem az ismereteket kell halmozni, hanem felkelteni a gyermekek kíváncsiságát. Ez is nagy kihívás, ugyanis azoknak a gyerekeknek, akik otthon megvannak szokva a kütyükkel, és sokat ülnek számítógép, televízió

előtt, nehéz felkelteni az érdeklődését. Egyeseket a digitális világ úgy el tud rabolni, hogy az iskolában esetleg azt fogják mondani: jaj, de unalmas. Ehhez kell nekünk is felzárkózni, otthonosan kell mozognunk a felgyorsult világban. Régebb nem volt ennyi lehetőség, mivel nem volt internet, nem volt okostévé, nem volt projektor vagy ehhez hasonló digitális eszköz.

A számítógépes játékokkal mi, pedagógusok nem tudunk versenyezni, és nem is akarunk, de nem is kell. Én még mindig úgy gondolom, hogy a tanító személyiségét nem helyettesítheti semmilyen kütyü, semmilyen digitális eszköz.

– Mire kell felkészíteni a diákokat?

– Leginkább magára az életre. Persze vannak bizonyos versenyek, határidők, felmérések, amelyeket be kell tartani. A tanterv meghatározza, hogy meddig kell eljutni a gyerekekkel, milyen kompetenciákat és képességeket kell fejleszteni, kialakítani. Viszont azt, hogy hogyan alakítom ki ezeket a képességeket, rám van bízva. Ez is egy szépsége a szakmának. Lehetőséget ad a szabadságra és a kreativitásra.

– Mi az, ami a legnehezebb a diákoknak?

– Ez rendkívül változó. Attól függ, hogy melyik osztályra gondolunk. Az előkészítő osztályosoknak természetesen nehéz, ameddig megszokják az új környezetet, beilleszkednek, megismerik egymást, a tanítót. Vannak olyan esetek, amikor egy kialakult közösségbe, például 3. vagy 4. osztályba érkezik egy új gyermek, ebben az esetben az új tanulóknak nehézségei adódhatnak a beszkokás folyamatában.

Borka Katalin, a Dr. Bernády György Általános Iskola tanítónője

Az utóbbi hetekben sok időt töltöttem orvosi rendelők várótermében egy hályogműtetre készülő, operáció előtti vizsgálatokra küldött barátnőm kíséretében. Akaratlanul is rám telepedett a fehér falak között érzékelt sokféle – egyvalamiben mégis azonos – hangulat, és úgy gondoltam, ha kiírom magamból a legemlékezetesebb mozzanatokot, talán sikerül eltávolodnom tőlük. Ezért a mai történetem formát bont, egy életút vagy -szakasz helyett több léptől szövegező, pontosan úgy, ahogy ő maga akarja. Így jelen pillanatban csak sejtem a befejezést.

Az első helyszín egy városközponti labor volt, ahol a barátnőmtől vért vettek. Ott találkoztam egy régi, kedves ismerőssel, akivel évek óta nem beszélgettünk, csak néhányszor elszáguztunk egymás mellett Vásárhely különböző pontjain. Egy rokona laboreredményeiért jött, és pár perc múlva oda is adták neki, de mielőtt kilépett volna az ajtón, még felvázolta nekem az elmúlt időszak leglényegesebb mozzanatait: egy évig falun élt az édesanyjánál, nemrég tért vissza városi otthonába, és más megyében tanuló, középiskolás unokaöccse igazi tinédzserként okoz neki mind-egyre fejtörést, mert hol szereti azt a távoli világot, ahova lassan negyedik éve tartozik, hol legszívesebben megszabadulna tőle. A miértre – főleg a költözéssel kapcsolatosra – nem volt idő rákérdezni, pláne megvárni rá a választ, de megegyeztünk, hogy, amint szelölősebb lesz a napi programunk, összeülünk egy kávéra, ahogy régen. Talán egyszer tényleg lesz ebből is valami.

Az ólommadár fogságában

A második helyszín egy egészségügyi központ családorvosi és belgyógyászati rendelőre osztott épületrészének várakozója volt, ahol – főleg az előbbi szolgáltatás miatt – sosem apadt a lélekszám. Mivel nem működött a számítógépes rendszer, csúszás volt a szakrendelésen, látszott is a páciensek arcán, hogy jó ideje belefáradtak a tétlen létezésbe. Bár nem betegként ültem köztük, mégis éreztem, hogy rám is ólommadárként nehezedik az idő, mozdulatlanul takar be szürke szárnyaival, úgy, hogy lélegzetet is alig kapok. Amikor végre a barátnőm is sorra került, és az EKG-vizsgálaton is szerencsésen átesett, kiderült, hogy korántsem vagyunk célegyenesben, a bal lába dagadása miatt ugyanis Dopplervizsgálatra is szükség lesz, mégpedig nagyon gyorsan, a trombózisveszély kizárása érdekében. Így jutottunk el közös „kórházkalandunk” harmadik állomására, a sürgősségre, azaz a SMURD-ra, ahol a segítőkész fiatal gyógyítók egyike pillanatok alatt vérnyomást mért, egy másik pedig már kísérte is be barátnőmet egy belső helyiségbe.

Engem a „várózába” irányítottak, ahogy azt a falon olvasható felirat szó szerint jelezte. Itt aztán végképp körbevett a végtelen, néma időóceán, amelyet csak ritkán zavart fel egy-egy „páciens in reanimare” (beteg újraélesztés alatt) hanghullám. A remény és reménytelenség duettjét mormoló térben fél év körüli kislánnyal a karján sétált faltól falig fiatalos megje-

lenésű nagymama. Az apróság tágra nyitotta kék szemét, úgy figyelt, mintha egyszerre szeretne volna magába szippantani a sürgőforgó hordágyas emberek és az elcsigázott hozzátartozók látványát. Egy idő múlva aztán a kicsi is elbágyadt ebben az elfojtott sóhajokkal terhelt atmoszférában, és néhány perc múlva már csendesen

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

aludt nagyszülője vállán. Nemsokára az ablak túloldalán, a páciensek „övezetében” felbukkant a szép arcú, harmincévesnél többet nem mutató édesanya, karjában egy nagyobbacska, csupa mosoly leánykával. A váróterem egyik székére telepedett nagymama néma szeretetleket küldött az anyja ölében bújócskát játszó másik unokának, akinek fel-felcsattanó kacagása láthatatlan örömcseppeket szórt a várakozók közé. Még a reggel óta férje esetleges diagnózisa miatt szorongó, hosszú szoknyás, ősz hajú cigány asszony arca is feldehült egy pillanatra. A kislány kacagása szerencsét hozott az asszonynak, nemsokára ugyanis szólították, és tudtára adták, hogy nem annyira rossz szerette állapota, mindössze tüdőgyulladás van. A mellettem ülő széken egy középkorú nő gyomorrákos apja állapotáról tájékoztatott valakit telefonon, szavaiból vastag daraként hullt a fájdalom szerteszét.

Nemsokára a kislány édesanyja is telefonált, így adta saját anyja tudtára, hogy nagyobbik gyermekét meg kell röntgenezzék. Rövid idő múlva aztán ők is átjöttek a váróterembe. A korábbi mosolynak nyoma sem volt a két üde arcon, hiszen pár perce tudták meg, hogy a leányka karja eltört, be kell gipszselni. Eközben az idős cigány asszony boldogan masszírozott kifelé a helyiségből tolószékben hozott párja után. Nemsokára a barátnőm is megjelent a váróterem ajtajában. Ekkor tudtam meg, hogy a Doppler-vizsgálatot végző orvos nem volt ügyeletben, de a kollégái egyéb analízisekből kimutatták, hogy nem áll fenn trombózis kockázata.

Pár nap múlva utunk újra a belgyógyászati rendelőbe vezetett a műtétet megengedő orvosi levélért. A váróterem ezúttal is zsúfolásig volt telve betegekkel, és most is szinte mindenki a családorvosához érkezett. A székeken ülők tekintete szinte szikrázott az indulattól, amikor beléptünk. Egy megtermett, fiatal nő harsányan adta tudtukra, hogy ha valakit meg kell verni, rá aztán számíthatnak. Hamar kikövetkeztettem, hogy a rendelőbe soron kívül besurranó páciens válhatott ki közfelháborodást, őt „tenné helyre” a harcias amazon. Feltevésem a következő pillanatban be is igazolódott, a rendelő ajtaja ugyanis kitarult, és kilépett rajta két hosszú szoknyás nő, egy idősebb és egy fiatal. A váróterem népe egy emberként förmedt rájuk, az idősebb cigány asszony azon-

ban nem vesztette el a lélekjelenlétét. Hangosan, anyanyelvén számolta meg a várakozókat, aztán magyarul kezdte magyarul nekik, hogy ez nem a világ vége, és nem kell olyan rossz lenni, mert annak meglesz a büntetése. Egyre jobban belelendült a jézusi szeretetről szóló tanításba, és amíg beszélt, fiatalabb nőársából váratlanul – és számomra egészen hátborzongatóan – tört ki egy furcsa, féktelen kacaj. Az idős asszony egy ideig nem zavartatta magát, csak akkor némult el, amikor a betegek közül egy középkorú román férfi rászólt, hogy menjen ki az utcára, ott mondja a „meséit”.

– A menyemnek beteg a feje, ezért jöttünk, hogy kapjon valami gyógyszert – mondta most már románul a várakozóknak, aztán sarkon fordult, és a fiatal nőt is kitudszolta az ajtón. Bentről úgy hallatszott, mintha az eszelős nevetés odakint hirtelen sírásba váltana át, talán ez volt a legrémisztőbb az egész jelenetben. Úgy éreztem, mintha egy bizarr színházi előadás statisztája lennék, akit észrevétel nélkül ragad magával a felfokozott érzelmek játéka. Kisvártatva aztán újabb „statiszták” érkeztek, két roma férfi. Nem próbáltak beolvadni a tömegbe, szóltanul álltak az ajtó mellett, a falnál, csak az idősebbik tüszentett néha egyet-egyét. Úgy gondolom, ők ketten tesztítették meg leginkább azt a lelkiállapotot, ami rejtetten vagy látványosan minden orvosi rendelő előtt várakozó embercsoportot – rögtönzött, ideiglenes közösséget – meghatároz. A kiszolgáltatottságunk tudatában levő élet elcsendesülését.

Szerkeszti: Benedek István

Két-három százalékpontos héaemelésre számít jövőre a CFA elnöke

A héa 2-3 százalékpontos emelésére számít jövőre a pénzügyi elemzők szakmai szervezete, a CFA Románia Egyesület elnöke.

Alexandra Smedoiu egy hétfői sajtóeseményen elmondta, hogy az év végére nagyon nagyra duzzadó költségvetési hiány miatt a kormány az állam bevételeinek növelésére kényszerül. Ennek egyik legvalószínűbb módja a héa emelése, azaz a fogyasztás megadóztatása lesz. Ezt azzal indokolta, hogy a 19 százalékos romániai héa a 21 százalékos uniós átlag alatt van, és ez az az adó, amelyik a legkevésbé érinti a vállalkozásokat és a beruházásokat.

A szakember hozzátette, hogy várhatóan decemberben jelenti be a következő kormány a jövő évi bevétel-növelő intézkedéseket, a választások miatt erre egyelőre nem lehet számítani. Úgy vélekedett, hogy a héa 2-3 százalékpontos emelése már jövő év január elsejétől hatályba léphet, de megjegyezte, hogy ez jelentheti a jelenlegi héakérdvények részleges eltörlését is. „A lényeg, hogy az állam bevételei növekedjenek” – jelentette ki.

Alexandra Smedoiu megemlítette azt is, hogy a héa emelése leginkább a kiskeresetűeket fogja érinteni, mert ők költik a jövedelmük legnagyobb hányadát fogyasztásra. (Agerpres)

Hétfőtől ismét jegyezhetők a Tezaur államkötvények

Október 7-étől, hétfőtől ismét jegyezhetők a Tezaur program keretében kibocsátott lakossági állampapírok – tájékoztatót a pénzügyminisztérium.

Az 1, 3 és 5 éves futamidejű kötvények 5,85, 6,60, illetve 7 százalékos kamatoznak.

Az állampapírok online megvásárlására október 7. és 31. között van lehetőségük azoknak a magánszemélyeknek, akik regisztráltak az országos adóhatóság (ANAF) Privát virtuális tér (SPV – Spațiu Privat Virtual) platformján. Emellett megvásárolhatók az államkincstár fiókjainál október 7. és november 1. között, továbbá október 7. és 31. között a városi, illetve október 7. és 30. között a vidéki postahivatalokban.

A kötvények évente kiszámított kamatát a kibocsátási tájékoztatóban rögzített formában fizetik. Az értékpapírok átruházhatók, és a futamidő lejártá előtt is bármikor visszaválthatók.

A kötvényeket olyan román állampolgárságú személyek jegyezhetik, akik a vásárlás időpontjában betöltötték a 18. életévüket. A lakossági állampapírokból származó jövedelem nem adóköteles – emlékeztetett a pénzügyminisztérium. (Agerpres)

Az OMV Petrom belépett a bulgáriai gázszolgáltatási piacra

A román OMV Petrom belépett a bulgáriai gázszolgáltatási piacra – közölte kedden az olaj- és gázipari vállalat.

Az OMV Petrom október 1-től ipari fogyasztókkal köt gázszolgáltatási szerződéseket Bulgáriában.

„Az utóbbi két évben megszilárdítottuk jelenlétünket a romániai piacon, és elkezdtük a terjeszkedést a régióban. Bulgária egy természetes lépést jelent, tekintettel a közelségére és arra a tényre, hogy az OMV töltőállomásokkal és a fekete-tengeri gázfeltárással már jelen van a piacon” – idézi az economica.net Franck Neelt, az OMV Petrom igazgatótanács tagját.

Az OMV Petrom Románia második legnagyobb gáztermelője, 2023-ban 3,3 milliárd köbmétert hozott a felszínre. A vállalat legkésőbb 2027-ben megkezdheti a Fekete-tengerben található Neptun Deep gázmező kiaknázását, amelynek tartalékait 100 milliárd köbméterre becsülik a szakemberek.

Bulgáriában az OMV Petrom a Fekete-tengerben található Aszparuk kán gázmező kitermelési koncessziójának a birtokosa, az OMV töltőállomásokkal jelen van az üzemanyag-kiskereskedelem piacán is.

A vállalat részvényeinek 51,157 százaléka az osztrák OMV, 20,698 százaléka a román állam, 28,145 százaléka pedig más jogi és magánszemélyek tulajdonában van. (MTI)

Nem eladó az Azomureș

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A napokban több médiacsatornán is megjelent, hogy a marosvásárhelyi Azomureș kombinátot eladná jelenlegi tulajdonosa, az Ameropa.

Az econoedia.ro internetes gazdasági portálon azzal indokolták az eladási szándékot, hogy a cég a mostani gázárak mellett nem tudja kifizetőően fenntartani a gyárat.

Az econoedia.ro egyik lehetséges vásárlóként a

Chimcomplex céget jelölte meg, a másik állítólagos érdeklődő a Romgaz.

Az ügy tisztázásáért felkerestük Ovidiu Maiort, az Azomureș szóvivőjét, aki cáfolta, hogy a gyár eladó.

Vannak gondok a termelésben, ezért időnként leállt az egység, de a tulajdonoscsere vonatkozó információt híresztelésnek tartja. Az információt a Maszol.ro portál is közzétette. (v.gy.)

Elbocsátásokat jelentett be a Schaeffler romániai leányvállalata

Elbocsátásokat jelentett be a Schaeffler romániai leányvállalata – írta az econoedia.ro a cég tájékoztatója alapján.

A létszámcsökkentést – amely a gazdasági portál értesülései szerint eléri a 800 főt – az év végéig tervezi végrehajtani a német tulajdonban levő cég. A cégvezetés nem erősítette meg, de nem is cáfolta a sajtóban megjelent számot.

„Kihívásokkal teli az üzleti környezet, amelyben működünk, ami főleg a csapágy- és az ipari megoldások üzletágunkat érinti. Folyamatosan alkalmazkodunk a piaci körülményekhez, és vizsgáljuk az összes lehetőséget, hogy a versenyképességünket hosszú távon megőrizzük” – idézi az econoedia.ro a vállalat közleményét.

A Schaeffler Romania SRL önkéntes formában szeretné végrehajtani a létszámcsökkentést, minimum egyhavi bért ajánlva fel az önként távozó dolgozóknak.

A cégnek a Brassó megyei Keresztényfalván (Cristian) működő gyárában mintegy 4900 fő dolgozik. Az econoedia.ro érdeklődésére a vállalat elismerte, hogy szeptember végén kényszerszabadságra küldte dolgozóinak egy részét, azt azonban nem közölte, hogy az intézkedés hány dolgozót érint, és az időtartamát sem.

Korábban Klaus Rosenfeld, a Schaeffler csoport vezérigazgatója közölte, hogy az elektromos autóalkatrészeket gyártó Vitesco Technologies-zal való fúzió következményeként elbocsátások lesznek a vállalatnál.

A Schaeffler AG a világ vezető autóalkatrészgyártói közé tartozik. A vállalat 2002 óta van jelen Romániában. A Schaeffler Romania 3,9 milliárd lejes tavalyi árbevétele 11 százalékkal haladta meg a 2022-es értéket, azonban a nettó nyeresége 61 százalékkal, 36 millió lejre csökkent. (MTI)

Csökkent az első három negyedévben a német autógyártás

Az év első kilenc hónapjában csökkent a Németországban gyártott és forgalomba helyezett személygépkocsik száma a német autógyártás szakmai képviselői szerve, a VDA (Verband der Automobilindustrie e.V.) jelentése alapján. Átlagon felüli mértékben csökkentek az elektromos autók eladásai.

Az idei első három negyedévi 3,1 milliós németországi személygépkocsi-gyártás 1 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. A válság előtti, 2019-es termeléshez képest az első kilenc havi gyártás 13 százalékkal csökkent.

Szeptemberben a német személygépkocsi-gyártás 393,6 ezres volument ért el, ami 9 százalékkal volt több a tavaly szeptemberinél.

Január óta 2,4 millió új személygépkocsit exportáltak Németország, 3 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. Az első három negyedév exportja közel 10 százalékkal maradt el a 2019-es estől. Szeptemberben éves bázison 11 százalékkal több, 305,4 ezer új személygépkocsit exportáltak németországi gyártóüzemekből.

A tavalyi év azonos hónapjához képest szeptemberben 19 százalékkal több belföldi megrendelést regisztráltak. A külföldről beérkező rendelések szeptemberben 6 százalékkal maradtak el az egy évvel korábbtól. Összességében szeptemberben négy százalékkal csökkentek a megrendelések. Az első három negyedév megrendelése 2 százalékkal haladt meg az egy évvel korábbtól.

Az év első kilenc hónapjában összesen 2,12 millió új személygépkocsit helyeztek forgalomba Németországban, egy százalékkal kevesebbet, mint az előző év első három negyedévében és 23 százalékkal kevesebbet a 2019-es bázisnál. Szeptemberben a harmadik egymást követő hónapban csökkentek az új regisztrációk az előző év azonos időszakához képest: 208,8 ezer új személygépkocsit helyeztek forgalomba Németországban, 7 százalékkal kevesebbet, mint az előző év szeptemberében.

Részben vagy teljesen elektromos autót 409,4 ezret helyeztek forgalomba az első három hónapban, 20 százalékkal kevesebbet, mint az előző év első három hónapjában. Szeptemberben 5 százalékkal többet, 49,4 ezret helyeztek forgalomba.

Az első kilenc hónapban 276,4 ezer teljesen elektromos járművet helyeztek forgalomba, 29 százalékkal kevesebbet az egy évvel korábbinál. Szeptemberben a forgalomba helyezések éves bázison kilenc százalékkal 34,5 ezerre nőttek.

A VDA arra számít, hogy az új elektromos személygépkocsik forgalomba helyezése a német piacon 2024 egészében 21 százalékkal 551 ezerre csökken. Korábbi prognózisában a VDA 17 százalékos éves csökkenést jelzett 578 ezer darabra.

A csökkenés a tisztán elektromos-akkumulátoros szegmensben nagyobb, 29 százalékos lesz, 372 ezerre. A korábbi előrejelzés 25 százalékról és 393 ezerről szólt. (MTI)

A közszállítás mint az élhető város jelképe „Kinevelhetők” az emberek az autókból?

Nagy-Bodó Szilárd

Elég körülnézni Marosvásárhely utcáin, van egy visszatérő motívum mindenhol: az autók. Esőben vagy télen, amikor hideg van, még többen használják a járműveiket. Pedig a közszállítás is sokat fejlődött. Új elektromos, hibrid és dízelbuszok érkeztek a városba, nyáron működik bennük a légkondicionálás, a hideg időszakban pedig a fűtés. Ennek ellenére még mindig sokan arra szavaznak, hogy saját autóval járnak. A nagy forgalom, a dugók pedig nemcsak hogy kellemetlen látványt nyújtanak, hanem szennyezték és bizonyos szinten élethetlenné teszik a várost.

Ahhoz, hogy az emberek letegyék az autót, és a tömegközlekedést válasszák, szükség van arra, hogy a buszok kényelmesek és megbízhatóak legyenek, illetve sűrűn járjanak, vélekedett Vitézy Dávid, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) első vezérigazgatója, Magyarország volt közlekedésért felelős államtitkára. A szakember a DeepDive-on lapunknak elmondta, hogy olyan várost kapunk, amilyent terveztünk, a megfelelőek az ügynevezett 15 perces városok lennének. Ez azt jelenti, hogy legfeljebb negyedórnyi gyaloglásra mindent megtalálunk: iskolát, üzletet, zöldövezetet, gyógyszertárt és minden egyebet, amire szükségünk lehet. Ha ez nem történik meg, az emberek autóval fognak közlekedni, a végeredmény pedig egy élethetetlen város lesz, mutatott rá Vitézy Dávid, aki kiemelte, hogy meglátása szerint Marosvásárhelyt nem fenyegeti ez a veszély.

A szakember arról is beszélt, hogy azok a városok, ahol nők sétálnak az utcán, biztonságosak, ez a tényező hat az emberek biztonságérzetére. Számos kutatás megjelent a témában, amelyek alátámasztják, hogy azokban a városokban, ahol a nők sétálnak, nagyobb a biztonság, ebből kifolyólag pedig élhetőbbek.

Tömegközlekedési szempontból Vitézy Dávid azt is elmondta, hogy Marosvásárhely elég nagy ahhoz, hogy helye legyen benne a villamosnak vagy a trolibusznak. A kötött pályás közlekedés a város dinamikáját is megváltoztatja, a vonalak men-

tén negyedek épülnek ki, vállalkozásokkal, ezáltal pedig még élhetőbb lesz egy város.

Ugyanakkor „tömegközlekedni” nemcsak a városokban lehet, nagyobb távolságokra ott vannak a vonatok, amelyek esetében szintén fontos a megbízhatóság, a kényelem, a pontosság és a biztonságérzet. Legyen szó bármilyen közszállítási eszközről, ha az emberek nem érzik magukat rajta biztonságban, attól tartanak, hogy kirabolják őket, akkor az autót fogják választani, akkor is, ha lassúbb és drágább, emelte ki Vitézy Dávid. A vonatok kapcsán a szakértő elmondta, hogy sokkal jobb ezeken eltölteni az időt, mint egy autót vezetve. Ezzel együtt is azok, akik ezt a szolgáltatást választják, kell tudják, hogy mikor érkeznek a célállomásra, vagyis pontosak kell, kellene legyenek a vonatok.

Az autó és a tömegközlekedés közötti választás idő és pénz kérdése. Ha olcsóbb a tömegközlekedés, akkor nagyobb arányban fogják azt választani, ha drágább, de cserébe gyorsabb, mint autóval, akkor is többen fogják letenni mellette a voksukat, hiszen az idő pénz, mondta a volt államtitkár.

A városokbeli közszállítás esetében viszont nem az ár és a gyorsaság a fő szempont. Ha valaki el kell jusson egy bizonyos helyre, és azt látja, hogy autóval gyorsabb lenne, de tudja, hogy nincs ott parkolóhely, és rengeteget kell keresgéljen, ameddig le tudja tenni az autóját, akkor lehet, hogy inkább a tömegközlekedést fogja választani, erre rásegít, hogy a parkolójegyek egyre többre kerülnek, mondta Vitézy Dávid.

A szakember a parkolóházak, mélygarázsok tekintetében arról számolt be lapunknak, hogy ezek csak arra ösztönzik az embereket, hogy autóval járjanak, ezáltal pedig élethetlenebb lesz egy város. Ugyanakkor a Budapesti Közlekedési Központ volt vezérigazgatója szerint jó kompromisszum, hogyha megépül egy mélygarázs, parkolóház, akkor a felszínen felszámolnak parkolóhelyeket, és zöldövezeteket vagy sétálóutcaikat alakítanak ki.

A terelőút sokat fog segíteni

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere hétfőn a Marosvásárhelyi Rádió reggeli műsorában nyilatkozott a várost érintő gondokról, a közlekedésről, útjavításokról, beruházásokról és az elmúlt időszak megvalósításairól.

Tasnády Ádám

– Mi a helyzet az okosközlekedéssel? Régi történet, de még mindig sok a visszajelzés: például az átjárónál hosszú ideig kell várakozni, az autósok idegesek, mert dugók alakulnak ki Marosvásárhelyen.

– A vásárhelyi forgalomban van néhány kritikus óra. Akármilyen fejlesztést fogunk végrehajtani a városban az elkövetkező időben, ezt nem lehet megoldani, csak akkor, ha lebontanák mondjuk a Cuza Vodă utcát, és kiszélesítenék – tehát ilyen brutális beavatkozásokkal lehetne változtatni – mondta Soós Zoltán.

A polgármester ugyanakkor kifejtette, a terelőút sokat fog segíteni a városi forgalom csökkentésében. Mint ismert, Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala hétfőn jelentette be, hogy tizenkét év után folytatódik a terelőút építése, és uniós pénzalapokból fogják kivitelezni a Nagyernye–Jedd–Koronka szakaszt. Szintén hétfőn a Közlekedési Minisztérium a Közúti Infrastruktúra-kezelő Társasággal közösen bejelentette: véglegesítették a finanszírozási szerződést, és ennek értelmében a 11,4 kilométernyi útszakaszt két részben fogják megépíteni. A társaság öt hidat, két felüljárót, egy völgyhidat és két parkolót hoz létre Marosvásárhely környékén. A megvalósítás határideje 2029. december 31. A terelőútnak, amely lehetővé teszi a Beszterce, Szászrégen felől Balavásár, Szováta, Segesvár irányába közlekedőknek, hogy elkerüljék Marosvásárhelyt, 2012-ben fogtak hozzá, jelenleg alig 10 százalékban van kész – olvasható Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala hivatalos Facebook-oldalán.

Soós Zoltán hozzátette: Nagyvárad 2010-ben már elkezdte megszervezni ezeket az infrastrukturális fejlesztéseket, ám Marosvásárhely csak 2021-ben kezdett el jelentős lépéseket tenni ebben az ügyben. A polgármester kijelentette: „Attól, hogy türelmetlenek az emberek, nem lesz jobb a helyzet. Sajnos ki kell várni

azt a procedúrát, azt a kivitelezési időt, ami a nagy infrastruktúra építéséhez kell, és ebbe beletartozik a közlekedési lámpák rendszere is, ugyanis amíg nincs teljesen befejezve például a Dózsa György út építése, nem tudják bekapcsolni a rendszert, mert ha egy útkereszteződésben még nincsenek felfestve az útjelzések, akkor rendszer nem jól rögzíti az adott terület forgalmi sajátosságait.”

Hogy az átjárónál többet kell várni, az pontosan azért van, hogy a forgalom fel tudjon gyorsulni. Sok helyen visszaállították a manuális átkelőgombokat, hogy rövidebb legyen a várakozási idő, főleg a főtéri zónában – mondta az elöljáró, aki szerint, amíg mindenki autóval jár mindenhova, addig nem lesz jobb a helyzet.

A polgármester felhívta a figyelmet a kerékpársávok használatára. A Szabadság utcai felmérésekből kiderült, hogy több mint ötszáz biciklis, rolleres használta egy nap leforgása alatt a bicikliutat. Elmondta, a Dózsa György út felmérése is folyamatban van. „A cél az, hogy az elkövetkező évekre a város civilizált és jó közlekedéssel rendelkezzen, de ehhez fel kell számolni a parkolókat a főutak mellett, hiába zúgolódnak egyesek. Amíg a mosdóba is autóval akarunk menni, ne várjuk, hogy jobb legyen a forgalom a városban” – nyilatkozta a polgármester.

Elmondta azt is, hogy Marosvásárhely korszerűsítése remélhetőleg 2030-ig befejeződik, legalábbis ami a főutakat illeti. Jelenleg ezekre a fejlesztésekre EU-s pályázatokból van pénz, a Dózsa György út teljes munkálatai például 65 millió lejbe kerültek. Soós ugyanakkor kifejtette: „Tudjuk jól, hogy a központi támogatások mennyire politikafüggőek, ha az RMDSZ kormányon van, kapunk pénzt, ha nem – még akkor is, ha meg van kötve a szerződés –, éveket állnak a beruházások.”

Fotó: Nagy Tibor

TÖBB MINT 270 EZREN
ÍRTAK ALÁ

AZÉRT, HOGY
GYŐZZÖN
A JÓZAN ÉSZ.

KÖSZÖNJÜK!

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Jogellenes fegyverhasználat és orvvadászat

Engedély nélkül lőtt szarvasra

Október 4-én, pénteken a Marosvásárhelyi Fegyverek, Robbanóanyagok és Veszélyes Anyagok Szolgálatának munkatársai arról értesültek, hogy a szásznádasi vadászterületen jogtalanul elejtettek egy szarvaszt.

A helyszínen azonosították a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított 67 éves segesvári férfit. A bizonyítékok alapján az érintett személyt 24 órára őrizetbe vették, és vizsgálati fogságba helyezték. A legálisan birtokolt vadászpuskát és lőszert, valamint a terepjárót és az orvvadászathoz használt eszközöket lefoglalták.

A bűncselekmény bizonyítása érdekében öt házkutatást tartottak, amelyek során 13 szarvasstrófeát, egy vadisznádbőrt, 16 halálos lőszert, 90 kilogramm, valószínűleg orvvadászathoz származó húst találtak és foglaltak le. A nyomozás a segesvári ügyészség felügyelete alatt folytatódik. Az akciót a bünyügyi nyomozóosztály, a közrendvédelmi és a törvényszéki szolgálat, az állatvédelmi rendőrség, a segesvári városi rendőrség és a különleges akciószolgálat támogatta – tájékoztatott a Maros megyei rendőrség sajtóosztálya.

A 2006. évi 407-es számú törvény értelmében a vadászás bűncselekménynek számít, és 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntetendő.

A vadászengedéllyel nem rendelkező személyek általi vadászat, vagy az engedélyben leírt feltételek be nem tartása orvvadászatnak számít. Tilos vadászni hurokkal, aga-

Fotó: Maros megyei rendőrség

rakkal vagy agárkeverékekkel. A szigorúan védett fajok vadászatát tiltja a törvény. Többek között tilos a hód vadászata, a bírság 6.000 euró, a szarvasért 20.000 eurót kell fizetni, egy farkas kilövéséért 1.000 eurót, a hiúzért 2.000 eurót, míg egy medve elpusztításáért 40.000 eurós kártérítést ír elő a 2006-os vadászati törvény. (pálosy)

A külföldi anyakönyvi okiratok bejegyzése

A külföldön kiállított anyakönyvi okiratok átírása kötelező a román állampolgárok számára, tájékoztatott a Maros Megyei Anyakönyvi Hivatal.

A román állampolgároknak a külföldi hatóságok által kiállított anyakönyvi okmányai csak akkor érvényesek az országban, ha azokat bejegyzik a román anyakönyvi nyilvántartásokba is.

A román állampolgár köteles a hazatéréstől vagy a külföldről származó anyakönyvi kivonat (születés, házasságkötés, haláleset) megszerzésétől számított hat hónapon belül kérvényezni az okirat átírását a román

anyakönyvi nyilvántartásokba. Az átírási kérelmeket a kérelmező lakóhelye szerinti közigazgatási területi egységhez, illetve Románia diplomáciai vagy konzuli képviseleteihez kell benyújtani.

Ha a külföldi hatóságok által kiállított anyakönyvi kivonatokat nem nyújtják be a román anyakönyvi nyilvántartásokba való átírás céljából a törvényben előírt határidőn belül, ez az anyakönyvi okmányok rendszere szerint szabálysértésnek minősül, és 100-500 lej közötti pénzbírsággal büntetendő, ezért felszólítják a polgárokat, hogy tegyenek eleget kötelezettségüknek – tájékoztatott közleményében a hivatal. (szer)

Hátrányos helyzetű családok számára

Szociális utalványok óvodásoknak

A marosvásárhelyi önkormányzat szociális igazgatósága ösztönzi a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekek óvodai oktatásban való részvételét, célja, hogy növelje az oktatáshoz való hozzáférésüket, ennek érdekében az óvodába beiratott és rendszeresen járó gyermekek szociális utalvány formájában oktatási ösztönzésben részesülnek.

Az utalványok kizárólag élelmiszer és higiéniai termékek, ruházat, lábbeli és iskolai felszerelés vásárlására fordíthatók, az utalvány névértéke havonta 133 lej. Ehhez a családtagonkénti havi jövedelem nem haladhatja meg a 880 lejt.

Az óvodai szociális utalványok feltétele a gyermek rendszeres óvodába járása. A 2015. évi 248-as számú törvény értelmében csak egészségi okokból, indokolt hiányzás van engedélyezve, feltétel, hogy a pedagógusokat értesítik.

A 2023/2024-es tanévben összesen 614 óvodai utalványt osztott ki a marosvásárhelyi szociális osztály. Az oktatási ösztönzöt csak a tanév időtartamára nyújtják, és az állami költségvetésből finanszírozzák.

Az értékét nem veszik figyelembe a szociális segélyek nyújtásának alapjául szolgáló jövedelem meghatározásakor.

Az óvodai szociális utalványokról további információk a www.dastgmures.ro weboldalon található, vagy a 0365/430-859 telefonon kérhetők hétfőtől péntekig 8–15 óra között. (sz. p.)

Fotó: Szer Pálosy Piroska

Országos elektronikus megfigyelőrendszer

Újabb 18 megyében vezették be

Október 1-jétől újabb 18 megye került az elektronikus megfigyelési rendszer bevezetésének harmadik szakaszába. A rendszert a bírósági felügyelet, az óvadék melletti bírósági felügyelet és a házi őrizet során is alkalmazni fogják, amikor az igazságügyi hatóságok elrendelik, hogy a büntetőeljárás alatt álló vádlott elektronikus nyomkövetőt viseljen.

Pálosy Piroska

Ennek érdekében meghatározták és kialakították az elektronikus megfigyelési tevékenységek helyiségeit, és véglegesítették a logisztikai eszközökkel való felszerelésüket.

Az elektronikus rendszerek használata lehetővé teszi a védett személyek jogainak védelmét szolgáló utasítást, de nem kényszerítő intézkedésként, hanem nyomon követési/felügyeleti módszerrel, amely lehetővé teszi a bíróság által elrendelt intézkedések betartásának nyomon követését. A cél, hogy megakadályozzák és ellensúlyozzák a családon belüli erőszak áldozata és a bántalmazó közötti esetleges fizikai kapcsolatot, vagy a jövőben a házi őrizet, a bírósági ellenőrzés, az óvadék ellenében tör-

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

ténő bírósági ellenőrzés végrehajtása által előírt kötelezettségek teljesítését. A megfigyelés automatikusan, szisztematikusan és kizárólag Románia területén történik az elektronikus eszközök azonosítója alapján és bizonyos szabályok szerint. A megfigyelés alatt álló személy és a védett személy(ek) személyazonossága csak a felügyeleti szerv számára lesz ismert.

A figyelmeztető jelzést követően a felügyelő hatóság és az elektronikus felügyeleti eszköz viselését elrendelő igazságügyi hatóság – a jogszabályban meghatározott felté-

telek mellett – hozzáférhet az elektronikus nyomkövetőt viselő személy helymeghatározási adataihoz annak ellenőrzése érdekében, hogy a felügyelt személy teljesíti-e kötelezettségeit.

Az elektronikus megfigyelőeszköz figyelmezteti a megfigyelt személyt a riasztásról. A riasztások a következő esetekben érkeznek: közeledés, az épület illetéktelenül való elhagyása, a meghatározott határ átlépése vagy illetéktelen elhagyása esetén, az akkumulátor lemerülése vonatkozó kritikus szintű riasztások.

Illusztráció

Fotó: Europol

A legtöbb erőszak a családban történik

Az év első 8 hónapjában Maros megyében 204 ideiglenes védelmi határozatot adtak ki, amelyek közül 78-at a bíróságok védelmi határozattá alakítottak.

A családon belüli erőszakkal kapcsolatos bűncselekmények száma az első 8 hónapban 21,43%-kal csökkent a tavalyi év hasonló időszakához képest, 1059-ről 832-re, ugyanakkor növekedés tapasztalható a testi sértés és más erőszakos cselekmények esetében (638-ról 699), illetve csökkenés a fenyegetés (168-ról 147) és a védelmi határozat be nem tartása terén (90-ről 88-ra).

A bűncselekmények nagy része verés vagy más erőszakos cselekmény – 65% (699) és fenyegetés – 13% (147) volt, amelyek együttesen az összes bűncselekmény több mint

74%-át tették ki. Az elkövetés helye szerint 509 bűncselekmény városban, 563 vidéken, 832 otthon történt, 240-et nyilvános helyen követtek el. Az év első 8 hónapjában a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség családon belüli erőszak miatt 387 esetben kellett beavatkozni, 204 ideiglenes védelmi határozatot és 183 (bíróság által kiadott) védelmi határozatot adtak ki. 34 esetben kötelezték az elkövetőt elektronikus nyomkövető viselésére.

A rendőrök feladataik ellátása során ideiglenes védelmi határozatot bocsátanak ki – ha fennáll a veszély, hogy egy személy élete, testi épsége vagy szabadsága veszélybe kerülhet egy családon belüli erőszakos cselekmény miatt – annak érdekében, hogy a kockázatot a lehető legkisebbre csökkentésük.

Ami a rendőrök által kiadott ideiglenes védelmi határozatokat és a bíróságok által a védelmi határozatról szóló 26/2024. sz. törvény alapján kiadott védelmi határozatokat illeti, a törvény hatályba lépését követő első hónapban hat ideiglenes védelmi határozatot és öt védelmi határozatot adott ki a Marosvásárhelyi Bíróság, mindegyiket elektronikus megfigyelés nélkül – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Bajban van a Volkswagen, nem lesz több Polo

A Volkswagen még augusztusban ismertette a globális költségsökkentésre vonatkozó terveit, amely értelmében 3 éven belül 20%-kal szeretné csökkenteni a kiadásait, ezt közvetlen és közvetett költségek lefaragásával szeretné elérni. Csökkenteni akarja az adminisztrációt, valamint az utazási és képzési költségeket is.

Az augusztusi bejelentést konkrét lépések követték, a Bloomberg információi szerint Kínában már el is kezdődtek a leépítések.

Úgy hírlik, hogy a távol-keleti országban a Volkswagen több száz alkalmazottját bocsátja el, és hasonló lépésre szánta el magát az Audi is. Néhány munkatársat a múlt héten tájékoztattak, hogy elbocsátják, illetve több külföldi alkalma-

zotot visszaküldenek Németországba. Nem kímélik a közép- és felső vezetőket sem, több magas beosztású személynek is búcsút intett a gyártó. Ugyanakkor nem csak a költségek lefaragása áll az alkalmazottak számának csökkentése mögött.

A Volkswagen sokáig az egyik legerősebb márka volt Kínában, viszont, ahogy egyre nagyobb teret hódítottak az elektromos autók, úgy fogyott el a Volkswagen előnye. Ha megnézzük az arányokat, azzal szembesülünk, hogy a tavalyihoz képest az idei első fél évben 7,4%-kal csökkent Kínában a vállalat autótértékesítése. Lehet, hogy ez nem tűnik nagyon soknak, de a 2019-es eladási számoktól – ami a koronavírus-járvány előtti utolsó év volt –

24%-kal maradtak el, vagyis kevesebb mint 5 év alatt egynegyedével csökkent az eladott autók aránya, ami komoly érvágás lehet.

Most gondolhatunk arra, hogy Kína messze van, nem érinti nagymértékben az európai helyzetet a távol-keleti eladások csökkenése, azonban ez nem így van. Az a tény, hogy egy gyártó – jelen esetben a Volkswagen – sokkal kevesebb hasznot hajt egy piacon, annak más földrajzi régiókban is meglesz a bőjtje, Európában is. Erre vonatkozó jelek már most vannak, ugyanis errefelé sem túl fényes a német autógyártó helyzete.

El lehet mondani, hogy a probléma globális léptékű. A konszernnek mindenhol voltak anyagi gondjai az elmúlt években, viszont azt követően, hogy a márka pénzügyi vezetője kijelentette, hogy egy, legfeljebb két évük van kimászni a válságos helyzetből, kialakult egy kaotikus állapot, amely az egész német ipart magával rántotta. Ennek következtében a Volkswagen elkezdett spórolni, minden lehetőséget megragad, hogy csökkentse a kiadásokat. Ezen intézkedéseknek az is lehet az eredménye, hogy viszszaalakítják a céget az 1990-es években tapasztalt szintre, továbbá azt is fontolgatják, hogy eladják az Audi brüsszeli gyárat. Győrben is tartottak egy bizalmi értekezletet, egyelőre nem tudni, mi hangzott el, és mennyire kell meghúzni ott a nadrágszíjat.

Az utolsó, Európában gyártott Volkswagen Polo

Forrás: Volkswagen

Németország kapcsán pedig maga Oliver Blume, a csoport vezérigazgatója mondta, hogy nem tartja kizártnak középtávon, hogy akár 30.000 embert is elbocsátanak, ez a Volkswagen németországi csapatának több mint 10%-a. A legnagyobb levágás a kutatás és fejlesztés részleget érintheti, ahol a jelenlegi 13 ezer állásnak akár a fele is megszűnhet. A beruházásokra szánt összeget is csökkentenék a következő öt évben, mintegy 10 milliárddal, 170-ről 160 milliárd euróra, ami azzal járhat, hogy a Volkswagen nem fog olyan dinamikus fejlődni, holott talán még soha nem volt ekkora szüksége rá.

Kiseb fejlesztések, jövőbe mutató lépések persze vannak. Az egyik ilyen, hogy a spanyolországi üzemükben leállították a Polo gyártását, így 40 év után megszűnt a típus európai gyártása. Ez nem a Polo halálát jelenti, ugyanis Észak-Afrikában továbbra is gyártják és onnan exportálják Európába. A döntés hátterében az áll, hogy a spanyolországi gyárat átalakítják, hogy ott készüljenek a jövő olcsó elektromos autói. Az említett üzemben ugyanis nemcsak elektromos Volkswageneket, hanem elektromos Skodákat is gyártani fognak. Nem számúzik teljesen a belső égésű motoros autók gyártását sem, a T-Cross és Taigo modellek ezután is a spanyolországi gyárban készülnek.

Ott fogják gyártani 2026-tól az ID 2all villanyautót is, illetve ugyanazon az MEB Entry platformon a Skoda Epiqet. Az Epiq az

ígéretnek szerint egy 25.000 euró alatti, 4,1 méter hosszú villany-SUV lesz, amit jövőben fognak bemutatni, és szintén 2026-ban kezdődhet el a gyártása. Az ID 2all valamelyest crossoveresített változata, amibe minden bizonnyal ugyanaz az elektromotor és akkumulátorcsomag kerül. Azt már most tudni lehet, hogy az említett két típus csak elsőkerék-meghajtású változatban fog készülni.

A Volkswagen Polóról meg kell még jegyezni, hogy 1984 óta gyártották Európában, a 40 év alatt mintegy 8,4 millió gördült le a gyártósorról, az utolsó egy kék Life változat volt 1.0 TSI motorral, 95 lóerővel és kézi váltóval, számolt be közleményében a Volkswagen. Az idei év első nyolc hónapjában 90.107 Polo készült a spanyolországi üzemben. Ezzel a Dataforce adatai alapján Európa 8. legkelendőbb kisautója lett, ami első olvasatra jónak tűnhet, viszont tíz évvel korábban a Polo még a nyegyedik volt az európai rangsorban.

A Polo költözésétől és a hamarosan megjelenő, gyártásba kerülő elektromos autóktól várja tehát a Volkswagen, hogy megoldódjanak az anyagi gondjai, ehhez viszont mindenképp arra lesz szükség, hogy több vásárló válassza a villanyhajtást, ami iránt jelenleg csökkenőben van az érdeklődés. Bízunk benne, hogy a nagy múltú gyártó ezúttal is megtalálja a megoldást, és sikerül minél hamarabb, minél kisebb veszteségek árán kilábalnia a válságos időszakból.

A Volkswagen kínai „főhadiszállása”

Forrás: Wikimedia Commons

A Toyota Corollát tesztelik Európában

Ez a teszt több kérdést is felvet. Hiába került ki egy prototípusokról készült kémfelvételekre szakosodott YouTube-csatornára egy felvétel, amelyen az új Corolla GR látszik, ez több kérdést szül, mint választ. A legnagyobb kérdés az, hogy miért Európában, a Nürburgringen tesztelik a Corolla GR-t, amikor a típus nem is kapható az öreg kontinensen?

Természetesen lehetne arra gondolni, hogy éppen most akarják bevezetni itt is, viszont erre nagyon kevés az esély. Egyrészt azért, mert ugyanaz a hajtáslánc van benne, mint a Yaris GR-ben, ami már kapható Európában, illetve mindkét modell sportos ferde hátú, azaz saját magának állítana konkurenciát a Toyota. Másrészt pedig még egy sportos mo-

dell bevezetése az európai piacon rontaná a japán gyártó kibocsátásra vonatkozó flottaátlagát, ami különösen most, a 2025-ös szigorítások előtt, rossz lépés lenne.

Továbbá azt is meg kell említeni, hogy nem tudni pontosan, mi látható a videón. Márminth kivehető tisztán és világosan, hogy egy Toyota Corolla GR-ről van szó, azonban első ránézésre

szinte semmilyen változás nem látszik az elődmodellhez képest. Ha kicsit közelebből megnézzük a képet, észrevehető, hogy a motorháztető elejére került még egy légbömlő, mintha a hátsó szárny is egy kicsit nagyobb lenne. Ezek az apró változtatások viszont kevésnek számítanak ahhoz, hogy egy teljesen új kiadásról beszélhessünk. Tehát nagy való-

színűséggel csak egy kisebb ráncfelvarrásról van szó, esetleg arról, hogy egy limitált kiadás tűnik fel a képeken. Am ha tényleg csak ennyi az újítás, akkor miért volt szükség arra, hogy a Nürburgringen teszteljék?

Természetesen az is benne lehet a pakliban, hogy a hajtásláncnál változtattak valamit, ezt egyelőre nem lehet biztosan megmondani. Arról pedig sehol nem találni bejelentést, hogy mikor kerülhet a kereskedésekbe a ráncfelvarrott vagy limitált kiadású Corolla GR.

Minden bizonnyal még éveket kell várni arra, hogy ezekre a kérdésekre biztos választ kapjunk, és megfejtjük, mit és miért is teszteltek a Nürburgringen.

Toyota Corolla GR, illusztráció
Forrás: Toyota

Röviden

* 1-0-ra nyert az FK Csíkszereda hétfőn, a 2. ligás labdarúgó-bajnokság 9. fordulójában a Foksányi CSM 2007 ellen. A székelyföldi alakulat így immár 25 pontos, és 7 pontra növelte előnyét a második és harmadik helyen álló CSM Slatinával és Bukaresti Metaloglobusszal szemben, amelyek egyaránt 18 egységet gyűjtöttek. Hétfőn még egy mérkőzést játszottak a 2. ligában: a Nagyvárad FC Bihar és a FCU 1948 Craiova találkozója 1-1-re zárult.

* LeBron James és fia, Bronny történelmet írt vasárnap az észak-amerikai profi kosárlabdabiligában, a Los Angeles Lakers második előszezonmeccsén. Korábban ugyanis még sosem fordult elő, hogy apa és fia egy csapatban, egyszerre játszott volna az NBA-ben. A 20 éves Bronnyt a Phoenix Suns elleni mérkőzés második negyedében küldte pályára az edző.

Újabb meccset nyert a Csíkszereda, főlényesen vezeti a tabellát a 2. ligában

Fotó: az FK Csíkszereda közösségi oldala

* Elhunyt a Marokkó Rali francia versenyzője, Frédéric Baudry, miután balesetet szenvedett a verseny első szakaszán. A motoros a szervezők beszámolója alapján a 97. kilométernél a dűnékbe zuhant. A mentők gyorsan a segítségére siettek egy orvosi helikopterrel, és a zagorai kórházba szállították, ott azonban nem tudták megmenteni az életét. A versenyző második alkalommal vett részt a Marokkó Ralin azzal a céllal, hogy felkészüljön a Dakar Ralira.

* Elhunyt a 800 méteres síkfutás 26 éves világbajnoki bronzérmese, junior világbajnoka, a kenyai Kipyegon Bett, mája és más belső szervei károsodása következtében. A Daily Nation című nairobi újság szerint az atléta Bomet város kórházában halt meg, ahová szombaton került, miután az állapota rosszabbodott és vért hányt. Bett 2016-ban lett junior világbajnok, egy évvel később pedig vb-harmadik volt a felnőttek között. 2018-ban eltiltották, mivel a doping mintája elemzése eritropoetin, az állóképességet növelő tiltott szer használatát mutatta ki. Négyéves büntetést kapott, 2022-ben visszatért, bronzérmes lett 400 m gáton egy kenyai versenyen, azóta viszont nem versenyzett.

A CSU Medicina indul a kosárlabda 1. ligában

Bálint Zsombor

A sportági szövetség közzétette a kosárlabda 1. ligában szereplő klubok csoportbeosztását és bajnoki programját, és meglepetésre ott találtuk az indulók neve között a CSU Medicinét is. Meglepetésre, mert gyakorlatilag titokban zajlottak az előkészületek, a nyilvánossággal semmit sem osztottak meg, sajtóeseményt nem szerveztek, de a klub közösségi oldalán sem közöltek semmit. Mondjuk, ez az egyetemi klub esetében nem számít rendkívülinek, a női röplabdacsapat sem szokott semmilyen tájékoztatást nyújtani, még akkor sem tette, amikor az élvonalban szerepelt, most meg teljes homály fedi a másodosztály rajtjára készülők keretét, noha szombaton kezdődik az idény.

A klub kosárlabda-szakosztálya akkor alakult meg, amikor a városi sportklub előző – a 2020 utáni pénzügyi rendbetétel előtti – periódusában ellehetetlenült a város képviselő kosárlabdacsapat helyzete, és egy idény erejéig a CSU Medicina mezején szerepelt a másodosztályban George Trif irányításával a város első számú együttese, amelynek többek között tagjai voltak Goran Martinić, Vladislav Šolopa, Bölöni Tamás, Engi-Rosenfeld Dávid és Steff Norbert. Abban az idényben a csapat egyetlen ponttal kapott ki a döntő tornán a Rapidtól, ezzel nem jutott fel, aztán pedig a következő idényben ismét a városi sportklubhoz igazolt testületileg az együttes. Ki tudja, mi történt volna, ha sikerül a feljutás?

Azóta a klub csak a streetballbajnokságban vett részt, olyan játékosokkal, akik a nagypályás bajnokságban más kluboknál (például CSM) játszanak, ezt a szövetség lehetővé tette. Most azonban újra indulnak, feltételezhetően olyan kosarasokkal, akik a „nagy csapatnál” nőttek fel, de a keretéből ideire kiszorultak. Különösen, hogy a CSM, érdekes módon, nem indít fiókcsoportot a másodosztályban.

Pénteken még úgy volt, hogy a csapat a 2. csoportba kapott beosztást, és az első meccsét hétfőn Jászvásáron játssza, szombatra azonban a CSU Medicina és a Bukaresti CSU ASE helyet cserélt, a marosvásárhelyi együttes átkerült a 3. csoportba, ahol az első találkozója szombaton lesz, hazai pályán, a Gyergyószentmiklósi VSK Antares ellen. A csoportba még Kolozsvári U, a Zsilvásárhelyi CSM, a Prahova Ploiești, a CSU Craiova, valamint a Nagyszebeni CSU és a Nagyvárad CSM második csapata kapott besorolást.

A kiírás szerint az oda-vissza alapszakasz után négy, egyenként hatszoros értékcsoporthoz rendezik meg a középszakaszt, az értékcsoporthoz a helyezés alapján minden csoportból két-két csapat jut. A döntő tornán már csak a legjobb négy, feljutási joggal rendelkező klub játszik. (Azaz, ha a középszakaszban, az 1-6. értékcsoporthoz háromnál több fiókcsoport kerül, akkor a 7-12. értékcsoporthoz egészítik ki a döntő torna mezőnyét.)

Fiola: Nem mi vagyunk az esélyesek, de szeretnénk megszorítani a hollandokat

Fiola Attila szerint hazai pályán minden rivális ellen magabiztosan kell pályára lépnie a magyar labdarúgó-válogatottnak, így pénteken a holland csapat ellen is, a Nemzetek Ligája harmadik fordulójában.

„Lehet, hogy nem mi vagyunk a meccs favoritjai, de szeretnénk megszorítani őket. Nem lesz könnyű pontot vagy pontokat szerezni, de az elmúlt években megmutattuk, hogy képesek vagyunk jobb csapatok ellen is bravúros eredményeket elérni” – fogalmazott az Újpest FC védője, aki kifejtette, nyári átigazolása után kifejezetten jól érzi magát, mert az Európa-bajnokságot követően volt két hónapja pihenni, így nagyon jó erőben van.

A 34 éves futballista elárulta, egyelőre furcsa számára, hogy a nemzeti együttes korábbi csapatkapitánya, Szalai Ádám vezetői szerepkörben visszatért a válogatotthoz, mert tíz évet játszott vele együtt címeres mezben, de úgy vélte, remek ember és játékos, ezért a szakmai stáb biztosan előbbre lesz vele.

„Olyan ember vagyok, aki mindig csak a következő meccsre koncentrálok, éppen ezért nem gondoltam volna az első behívóm után, hogy

tizenkét évvel később is itt leszek. Mindig beletettem apait-anyait, és bízom benne, hogy legközelebb is számítanak rám. Az 59 meccs szép szám, kiváltképpen a sok sérülésem figyelembe véve, mert összesen nagyjából négy év kimaradt” – mondta a 60. válogatottságára készülő Fiola.

A keret újonca, Szűcs Kornél arról beszélt, hogy reményei szerint minél hamarabb beilleszkedik, ezzel – mint jelezte – nem lehet gond, mert remek közösségbe került. „Szeretnék bizonyítani. Ha játszhanék, az karrierem legnagyobb lépése lenne, de nem leszek csalódott akkor sem, ha elsőre nem kapok lehetőséget” – mondta a Plymouth Argyle védője, aki elárulta, van benne druk, de ezt természetesen veszi.

A 23 éves futballista szerint sokat adott neki, hogy a nyáron az angol másodosztályba igazolt, mert régóta várt arra, hogy kipróbálja magát külföldön. Szerencsére – tette hozzá – egyre több játéklehetőséghez jut, ezért minden úgy alakul, ahogy tervezte. „Wayne Rooney gratulált a meghívóhoz. Megtiszteltetés az irányítása alatt játszani” – mondta ve-

zetődözőjéről Szűcs, aki úgy vélte, az egykori kiváló csatárban szakemberként is sok van.

A magyarok pénteken a hollandokat fogadják a Puskás Arénában, három nappal később pedig Bosznia-Hercegovinában vendégeskednek. A csapat két kör után egy ponttal az A divízió 3. csoportjának negyedik helyén áll.

Koopmeiners nem lesz ott a holland válogatottban

Teun Koopmeiners sérülés miatt nem lesz ott a magyarok és a németek elleni Nemzetek Ligája-találkozókon a holland labdarúgó-válogatottban.

A holland sportági szövetség hétfőn jelentette be, hogy a Juventus középpályására sérülés miatt nem számíthat Ronald Koeman szövetségi kapitány. A tréner a PSV Eindhoven játékosát, Guus Tilt hívta be Koopmeiners helyére.

Újabb sérült a németeknél

Sérülés miatt újabb játékos dőlt ki a magyarokkal azonos Nemzetek Ligája-csoportban szereplő német labdarúgó-válogatottból. A német szövetség közleménye szerint az RB Lipcse védője, David Raum bokasérülés miatt hagyta el az edzőtábor.

Julian Nagelsmann szövetségi kapitány a Fiorentina futballistáját, Robin Gosent hívta be a keretbe. A szakembernek korábban sérülés miatt már le kellett mondania Kai Havertz, Jamal Musiala, Niclas Füllkrug, Robin Koch, valamint Marc-André ter Stegen szerepeltetéséről is.

A német válogatott pénteken Bosznia-Hercegovina vendégeként lép pályára, három nappal később pedig Münchenben a hollandokat fogadják.

Kerkez és Horváth helyett Schön és Dárdai a keretben

Kerkez Milos, Horváth Krisztofer és Nego Loic sem csatlakozik a magyar labdarúgó-válogatott keretéhez, helyettük Schön Szabolcs, ifj. Dárdai Pál és Gera Dániel került a csapatba.

A magyar szövetség közösségi oldalának beszámolója szerint az angol élvonalbeli Bournemouth játékosát és az Újpest FC futballistáját is sérülés hátráltatja, azt pedig hétfőn délután jelentették be, hogy a francia Le Havre hátvédje is megsérült. Horváth Krisztoferrel az Újpest közleménye alapján kiderült, hogy a combhajlítója húzódt meg a Zalaegerszeg ellen vasárnap 2-0-ra megnyert bajnoki találkozón.

Az angol harmadosztályú Bolton Wanderersben szereplő Schön eddig nyolcszor lépett pályára a nemzeti csapatban, legutóbb 2021 nyarán. A következő évben többször is kerettag volt, de a meccseken nem kapott lehetőséget, tavaly és idén viszont már nem számított rá Marco Rossi szövetségi kapitány.

A német másodosztályú Hertha BSC-t erősítő ifj. Dárdai Pál eddig egyszer játszott a válogatottban, 2022 novemberében. A Diósgyőr védőjét, a korábbi U21-es válogatott Gera Dánielt első alkalommal hívta be Marco Rossi a felnőttek közé.

Szűcs Kornél (balra) és Fiola Attila, a labdarúgó-válogatott játékosai sajtótájékoztatón a telki edzőközpontban 2024. október 7-én.

Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

A Hold is szenvedett a Covidtól?

A Covid-járvány nemcsak az emberiséget érintette. A tudósok azt állítják, hogy a Hold is szenvedett.

Valami különös történt, amikor 2020 elején a Földön elterjedt a Covid-19 világitárvány – állítják –, a Hold jelentősen lehűlt.

Az angol Királyi Csillagászati Társaság szaklapjában nemrég megjelent cikkben az indiai Ahmedabad fizikai kutatóintézetének tudósai közölték, hogy a Hold éjszakai felszíni hőmérséklete jelentősen csökkent.

Azt állítják, hogy ezt az „rendellenes csökkenést” a Föld által kibocsátott sugárzás hirtelen csökkenése okozta. Ez azért van így, mert a globális karantén idején csökkent az emberi tevékenység.

Ez korlátozta a bolygónk által éjszaka kibocsátott

szennyezés mennyiségét és általános hőt. „Ezért tanulmányunk azt mutatja, hogy a Covid-19 miatti karantén hatásait a Hold felszíni hőmérsékletének abnormális éjszakai csökkenéseként élhette meg ebben az időszakban” – összegezték tanulmányukban a tudósok.

Az eredmények azt is jelzik, hogy a Hold hőmérsékleti ingadozásainak tanulmányozása „stabil platformot jelenthet a Föld sugárzásának és éghajlatváltozásának tanulmányozásához”.

Napközben a Nap fényének nagy részét a Föld légköre visszaveri az űrbe, miközben csak egy része nyelődik el. A Holdat napközben is „bombázza” a Nap sugaraival.

Éjszaka azonban lényegesen más a helyzet. Mert „a Hold csak a Földről kap sugárzást, ami éjszaka befolyásolhatja a Hold felszínének hőmérsékletét”.

A tudósok korábban kimutatták, hogy az éjszakai hőmérséklet a Föld által kibocsátott földi sugárzás mennyisége alapján ingadozhat.

A Covid-19 okozta első leállások során az emberi tevékenységek és a kapcsolódó szennyezés mértéke jelentősen csökkent. Ez egyedülálló lehetőséget adott a tudósoknak az éghajlatváltozás tanulmányozására.

A hatás pedig annyira szembe-tűnő volt, hogy még az éjszakai hőmérséklet „abnormális csökkenését” is meg tudták mérni a Holdon.

„Ebben a munkában a Covid-19 ritka és egyedülálló lehetőségét használtuk fel a vizsgálat elvégzésére. Ami soha többé nem fordulhat elő” – írták a kutatók. „Ezt a jövőben a Holdon működő obszervatóriumok is alátámaszthatják, állítják egyes kutatók” – írja a yahoo.com.

Hold

Fotó: Wikipédia

Közlemény

Szászrégen közterületéhez tartozó 8 darab, egyenként 6 négyzetméteres földterület nyilvános pályázat útján történő bérbeadásáról, I. kategóriájú pirotechnikai termékek kereskedelmének folytatása céljából, 2024. december 20-tól 31-ig

1. A bérbeadó neve és székhelye: Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám, Maros megye, adószám: 3675258, irányítószám: 545300, telefon/fax: 0265-511.112, 0265-512.542, e-mail: office@primariareghin.ro.

2. A bérleti szerződés tárgya és időtartama:

– 8 darab, egyenként 6 négyzetméteres, Szászrégen közterületéhez tartozó telek, amelyeken az I. kategóriába tartozó pirotechnikai cikkek árusítására szolgáló fémkioszkok kerülnek elhelyezésre 2024. december 20–31. között, az alábbi helyszíneken:

– Szászrégen központi területén két hely - a Központi Parkban lévő sétányon (1. hely) és a Petru Maior utca 53. számú épület előtti hely (2. hely), a Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 1. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

– egy hely az Állomás utca 23-25. számú épület jobb oldalán (3. hely, Kaufland áruház), a Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 2. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

– két hely a Dacia övezetében – a Radnótfői utcában: egy hely a 11. számú épület előtti parkolóban, a Ceres üzlet (4. hely) és egy hely a 2/8. számú épület előtt – Pansab üzlet (5. hely), a Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 3. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

– egy hely a Vadász utcai 26-28. számú épület előtt (Penny Market üzlet, 6. számú hely), a Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 4. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

– egy hely a Mihai Viteazu utca 1. számú épület előtt (7. hely) Szászrégen helyi tanácsa 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 5. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

– egy hely a Köztársaság utcai 15. számú épület (fogadóiroda) előtt, 8. hely – a Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata 6. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

A bérbeadás Szászrégen helyi tanácsának 2024. szept. 25-i 162. sz. határozata és a közigazgatási törvénykönyvről szóló 57/2019. számú, később módosított és kiegészített sürgősségi kormányrendelet előírásai alapján történik.

A bérleti szerződés időtartama: 2024. december 20–31.

3. A dokumentáció a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal 24-es irodájában, a Köz- és Magánterület-kezelési Osztályon vehető át, **hétfőn, kedden és csütörtökön 08:00–16:00 óra között, szerdán 08:00–18:30 óra között, pénteken 08:00–13:30 óra között.** A dokumentáció az intézmény közönségtájékoztató irodájában benyújtott írásbeli kérvény és 30 lej befizetése alapján vehető át.

A részvételi garancia 240 lej, amely a Köz- és Magánterület-kezelési Osztály (24-es iroda) által kiállított számla alapján fizethető be az intézmény pénztárában – Szászrégen Önkormányzata, Petru Maior tér 41. –, vagy fizetési meghagyással Szászrégen önkormányzatának a Szászrégeni Kincstárban nyitott RO68TREZ4775006XXX000106 számú számlájára, a fizetési tétel a „Részvételi garancia a nyilvános pályázatra 8 darab, egyenként 6 négyzetméteres területű telek bérbeadására az I. kategóriájú pirotechnikai cikkek kereskedelmével kapcsolatos tevékenységek végzése céljából, 2024. december 20–31. közötti időszakban” megjelöléssel.

5. A felvilágosítás kérésének határideje: 2024.10.22., 15:00 óra.

6. Az ajánlatok benyújtásának határideje és helye: 2024.10.29., 10:00 óra, Szászrégen önkormányzata közönségtájékoztató irodája. Az ajánlatokat egy példányban, két lezárt borítékban kell benyújtani, egy külső és egy belső borítékban.

7. Az ajánlatok felbontásának időpontja és helye: 2024.10.29-én 10:30 órakor Szászrégen önkormányzata székhelyén, az 1. emeleti tárgyalóban.

8. A jogviták rendezésére illetékes intézmény neve, címe, faxszáma és e-mail-címe: Marosvásárhelyi Törvényszék közigazgatási jogvitákért felelős osztálya, 1918. December 1. út 250-254., Maros megye, telefon: 0265-260-323, fax: 0265-267-856, e-mail: tr-mures-reg@jus.ro.

9. A pályázati felhívás közzététel céljából történő továbbításának időpontja a felhatalmazott intézményekhez: 2024.10.07.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

SOFÓRT alkalmazunk B kategóriával 3,5 tonnás autóra. Tel. 0746-108-701. (p.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349, Laci. (23926)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 250 méter kemény tűzifa. Tel. 0759-678-112. (24951-l)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0720-680-854. (24073)

MINDENFÉLE

10% KEDVEZMÉNNYEL vállaljuk nyugdíjasok számára a törmelék, régi bútor elszállítását, teraszfestést, ajtófestést. Tel. 0770-620-599. (24129)

VÁLLALOK: tetőkészítést, tetőjavítást, külső szigetelést, belső munkát, glettelést, festést, padló- és falcsempelerakást, bármilyen ház körüli javítást. Tel. 0741-169-783. (24092)

ELHALÁLOZÁS

„Elmentem tőletek, nem tudtam búcsúzni, nem volt időm arra, el kellett indulni. Szívetekben hagytam emlékem örökre, ha látni akartok, nézzetek az égre.”

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, após, rokon, jó szomszéd,

SZEGEDI ANDRÁS-LÁSZLÓ

(Fiúka)

október 6-án, életének 77. évében váratlanul visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk temetése október 9-én, szerdán 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (24137)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a Budapesten 2023. november 30-án, 92 éves korában elhunyt legdrágább Édesanya, Nagymama és rokon,

SZURKOS ESZTER

okl. vegyész, ny. kémia tanár

hamvainak örök nyugalomra helyezése 2024. október 9-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, pihenése békés! (24133)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, testvér, nagynéni, szomszéd,

özv. **BORSOS IRÉN**

szül. Dobai

az Ileför volt dolgozója életének 85. évében hosszas betegség után megpihent.

Temetése október 9-én, szerdán 14 órakor lesz a meggyesfalvi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúzik tőle leánya, veje, menyé és unokái. (24142-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama,

BORSOS IRÉN

október 7-én, 85 éves korában elhunyt.

Temetése október 9-én, szerdán 14 órakor lesz a meggyesfalvi temetőben.

Nyugodjon békében!

Búcsúzik tőle menyé és unokája, Tamás. (24143-l)

DORA OPTICS

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás
esetén.

www.doraoptics.ro ☎ 0733 553 976

2024

**Mánványföldből
gyöngyvínágok**

REGIZOR-COREGRAF | RENDEZŐ-KOREOGRAFUS:
SÁNTA-BÍRÓ ANNA ÉS SÁNTA GERGŐ

COORDONATOR COMPARTIMENT ARTISTIC | TÁNCKARVEZETŐ:
KOVÁCS SZABOLCS ÉS KÁSLER MAGDA

SCENOGRAF | DÍSZLETTERVEZŐ: **TÓTH KÁZMÉR**

DIRIGOR | ZENEKARVEZETŐ: **MOLDOVAN-HORVÁTH ISTVÁN**

IDŐPONT: OKTÓBER 10., 19 ÓRA

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

REZERVÁRE BILETE: INTRE ORELE 9-16 LA NUMARUL DE TELEFON 0757-059-594
ELŐZETES HELYFoglalás SZÜKSÉGES 8-16 ÓRA KÖZÖTT A 0757-059-594-ES TELEFONSZÁMON

ACS Dance Art Tg Mureș
ÎN COLABORARE CU:

Consiliul Local Sântana de Mureș | Primăria Târgu Mureș | ACS Târgu Mureș | Direcția județeană Județului Mureș pentru sport și tineret | AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT | Federația Română de Dans Sportiv

ORGANIZEAZĂ
CONCURSUL NAȚIONAL

25 de ani în arta dansului

**Cupa
Dance
Art**

ediția a XIII-a
26 octombrie 2024

**Marosszentannai
sportcsarnok**

Sala de sport din Sântana de Mureș (strada Sportivilor)

Mai multe detalii:
www.danceart.ro

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

**Amy Harmon
Az ismeretlen
kedves**

**Orvos-Tóth
Noémi
Szabad akarat**

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Coffee

**Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

AUTÓKOZMETIKUST
keres

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060
0722-605-593

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

**MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 18:15-TŐL**